

Võru maakonna arengustrateegia 2035+ lisa 3 Tegevuskavad

											Ressursid	Teostaja		
Võru linn - roheline värv; Võru vald - kollane värv; Rõuge vald-pruun värv; Antsla vald - sinine värv; Setomaa vald- punane värv; SA Võrumaa Arenduskeskus- lilla värv	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2028+	2029+	KOKKU		Allikas	Vastutav organisatsioon	Kaasatavad partnerid	Märkused
1. Tervis ja heolu ning siseturvalisus														
VE1.1. Meie inimene elab tervena ja kaua.														
Tegevussuund 1.1.1. Laste ja noorte vaimne tervis.														
1.1.1.1.Võru maakonna laste ja noorte vaimse tervise edendamiseks noorte elus tasakaalupunkti leidmise protsesside algatamine ja rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid, haridusasutused, noortekeskused, huvihariduses tegutsejad, kõrgkoolid	
1.1.1.2. Uimastite alane ennetustöö.	x	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid ja teised partnerid	
Tegevussuund 1.1.2. Vanemluse toetamine.														
1.1.2.1. Võru maakonna laste ja noorte vaimse tervise edendamiseks vanemlike oskuste toetamise süsteemse protsessi loomine ja rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus	KOV, haridusasutused	
1.1.2.2. Perepesade loomine.		x	x	x	x						Fondid, KOV	KOVid	MTÜd	
VE1.2. Meie inimene leiab eneseteostust.														
Tegevussuund 1.2.1. Võrdsed võimalused kõigile.														
1.2.1.1. Avaliku ruumi ja hoonete ligipääsetavuse parandamine. Uute ehitiste ja rajatiste kavandamisel peame silmas nende ligipääsetavuse tagamist erinevatele ühiskonnagruppidele.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, ettevõtjad, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.2.1.2. Avalike ürituste korraldamisel kõigi eagruppide ligipääsetavuse ja erivajadusega inimeste vajaduste ja võimalustega (WC-d, liikumisteed jne) arvestamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, ettevõtjad, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.2.1.3. Avalik sektor töödandjana viljeleb paindlikku ja töötaja, sh ka erivajadustega inimeste, vajadustega arvestavat töökorraldust.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.2.1.4. Avalikus sektoris tööelu korraldamine viisil, mis võimaldab ühildada töö- ja pereelu ning leevendada seeläbi soolist palgalõhet.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	

1.2.1.5. Töõandjate teadlikkuse suurendamine erinevate ühiskonnagruppide potentsiaalset ja-vajadustest-tööturul ning neile tööturul mitmekesiste võimaluste loomise toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Eesti Töötukassa	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, ettevõtjad, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	Ene Kerge parandusettepanek: Uus sõnastus.
1.2.1.6. Haavatavamate ühiskonnagruppide teadlikkuse suurendamine oma õigustest ja võimalustest tööturul ning täiendõppes ning oma õigust eest seismise võimekuse toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Eesti Töötukassa	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.2.1.7. Laste ja noorte vaimse tervise edendamiseks vajalike baasteenuste parem kättesaadavus ning spetsialistide piisava arvu tagamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	KOV, haridusasutused, vaimse tervise teenust pakkuvad asutused, lapsevanemad	
VE1.3. Meie inimene on kaitsitud ja hoitud. Elanikel on võrdsed võimalused, toimivad sidused kogukonnad ja võrgustikud.													
Tegevussuund 1.3.1. Kogukond on usaldusväärne partner omavalitsustele sotsiaalteenuste osutamisel ning turvalisuse loomisel ja tagamisel.													
1.3.1.1. Külavanemate rolli täpsustamine ja nende osaluse suurendamine kohaliku elu otsustusprotsessides, sh heaolu tagamisel (varane märkamine, abivajaduse hindamine, "sotsiaalne valve", kogukonnateenuste korraldamine jms). Samuti külavanemate toetamine oma rolli elluviimisel.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.1.2. Jagamismajanduse arengu toetamine ja kogukondadele tingimuste loomine sotsiaalse ettevõtluse arendamiseks, sh avalikule sektorile partnerluse arendamiseks hoolekandeteenuste korraldamisel.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.1.3. Vabatahtlike aktiivsem kaasamine kogukonna ja hoolekande teenuste osutamisse, vabatahtlike toetamine ja tunnustamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.1.4. Kogukondade aktiivsem kaasamine kogukondliku heaolu tagamisel (vabatahtliku töö võimaluse pakkumine, ühised ettevõtmised, talgupäevad, nõrgemas positsioonis olevate inimeste abistamise võimaluste loomine ja nende kaasamine jne) ning kogukondade omavahelise koostöö soodustamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.1.5. Vabatahtliku tegevuse toetamine kogukondade turvalisuse tagamisel (abipolitseinikud, vabatahtlikud päästjad, kaitseliit, punane rist).	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	

1.3.1.5 Kogukonna turvalisuse suurendamine.		x	x	x						Siseministeerium	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	kogukond, asutused ja organisatsioonid, erasektor	
Tegevussuund 1.3.2. Kaasame kogukonna avalike teenuste loomisele ja osutamisele.													
1.3.2.1. Teadlikkuse suurendamine avatud valitsemisest, teadliku kaasamise ja koostöö mudelite, meetodite, võimaluste (füüsilised, digitaalsed) järjepidev juurutamine ja kasutamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.2.2. Kohalike kogukonnakeskuste rajamine ja arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
Tegevussuund 1.3.3. Sotsiaalhoolekande süsteem on jätkusuutlik.													
1.3.3.1. Koostöö tihendamine tervishoiu, sotsiaal- ja haridussüsteemi ja kogukonna vahel, et liikuda enam inimese vajadustest lähtuva ja tõhusa abi korraldamise suunas.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.3.2. Uuenduslike lahenduste ja teenuste arendamine sotsiaalvaldkonnas.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.3.3. Erivajadustega lastele ja noortele õppimiseks, tugiteenusteks ja eneseteostuseks võimaluste loomine omavalitsuste koostöona.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.3.4. Sotsiaaltranspordi teenuste ühtne korraldus, mis arvestab piirkonna eripära ning vajadusi ning loob võimalused tõhusaks ressursikasutuseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	

1.3.3.5. Sotsiaalteenuste ja asutustes pakutavate sotsiaalhoolekande teenuste arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid	KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.3.6. Kodus elamist toetavate sotsiaalteenuste või hoolduskoormust leevendavate teenuste arendamine.		x	x	x	x	x				KOV, fondid	KOVid		
1.3.3.7. Abi- või toetusvajaduse süvenemist ennetavate meetmete kättesaadavuse parandamine.		x	x	x	x	x				KOV, fondid	KOVid		
1.3.3.8. Vanemaealistele suunatud teenuste arendamine.		x	x	x	x	x				KOV, fondid	KOVid		
Tegevussuund 1.3.4. Kättesaadav arstiabi.													
1.3.4.1. Võru tervisekeskuse rajamine ja arendamine maakondlikuks esmatasandi arstiabi keskuseks, mis lisaks oma-toimepiirkonnas teenuste osutamisele pakub tugiteenuseid ka teistele maakonna perearstikeskustele.	x	x	x	x	x		x		4 100 000	MATA, KOVid, abiprogrammid	KOVid, perearstid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	Projekt on lõppenud.
1.3.4.2. Esmatasandi arstiabi kättesaadavuse tagamine väljaspool Võru linna olemasolevates perearstikeskustes ja neis piirkondades arstiabi kättesaadavuse toimemudeli arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, KOVid, abiprogrammid	KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.4.3. Koostöö tihendamine ja info vahetamine tervishoiuteenuste pakujate, omavalitsuste, riigiasutuste, ülikoolide jt osapooltega, et tagada tervishoiu valdkonnas personali olemasolu.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Arenduskeskus koostöös KOV, kõrgkoolid, Haigekassa, Terviseamet	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.4.4. Lõuna-Eesti Haigla arendamine piirkondliku tervishoiuteenuste keskusena ja haigla tegevussuundade elluviimine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Lõuna-Eesti Haigla	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.3.4.5. MTÜ Lõuna - Eesti Erihooldusteenuste Keskuse arendamine piirkonna/regiooni kompetentsikeskuseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			MTÜ LE EHTK	KOV, SA Võrumaa Arenduskeskus	
Tegevussuund 1.3.5. Avatud ja kaasav juhtimine.													
1.3.5.1. Avaliku sektori juhtimise koolituste läbiviimine ja omavalitsuste juhtimisprotsesside tõhustamiseks vajalike uuringute läbiviimine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid ja allasutused, kogukond ja MTÜd, tervishoiuasutused, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	

[illegible]

1.3.6.1. Kriisivalmiduse (koostöö vastutavate institutsioonidega) suurendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	PPA	
1.3.6.2. Nursipalu harjutusväljaku laiendamise kavandamisel selgitada plaanitavad tegevused, mõjuulatus ja leevendusmeetmed arvestades kohalike elanike, ettevõtjate ja omavalitsuste huvisid.	x	x	x	x	x	x	x	x			Kaitseministeerium, KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus	
1.3.6.3. Võru maakonna arengu tagamiseks tehakse koostööd Kaitseministeeriumi ja allstruktuuridega.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	Kaitseministeerium, allstruktuurid	
1.3.6.4. Elanikkonna teavitamine teadlikkuse tõstmise kriisivalmidusest (sõjaline sissetung, evakuatsioon, migratsioon jms).	x	x	x	x	x	x	x	x			Kaitsevägi, PPA	Päästeamet	
1.3.6.5. Balti kaitsevööndi kavandamisel selgitada plaanitavad tegevused, mõjuulatus ja leevendusmeetmed arvestades kohalike elanike, ettevõtjate ja omavalitsuste huvisid.		x	x	x	x	x	x	x			Kaitseministeerium	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, Setomaa vald	
VE1.4. Maakonna tööhõive on kõrge. Kvaliteetne töödelu aitab tagada ettevõtluse.													
Tegevussuund 1.4.1. Sotsiaal- majandusliku ebavõrdsuse vähendamine maakonnas. Hooliv omavalitsus.													
1.4.1.1. (Avalike) teenuste arendamine, mis toetavad haavatavamate ühiskonnagruppide osalemist tööturul ja täiendõppes.	x			x	x	x	x	x			Töötukassa, KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid ja allasutused, ettevõtjad, kogukond ja MTÜd, riiklikud organisatsioonid, eksperdid	
1.5. Tervise ja heaolu ning siseturvalisuse valdkonna investeeringud (maakondliku mõjuga projektid).													
1.5.1. Võru esmatasandi tervisekeskuse arendamine.	x	x	x	x	x		x		4 300 000	KOV, fondid, MATA	ka	Võru vald, Rõuge vald, Lõuna-Eesti Haigla	Ühisprojekt on lõppenud.
1.5.2. Perearstikeskuste ja -punktide parendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, perearstid, MATA	KOVid		
1.5.3. MTÜ Antsla Tervisekeskuse (hooldekodu osa) soojustamine	x	x	x	x					300 000	MTÜ Antsla Tervisekeskus, fondid	MTÜ Antsla Tervisekeskus	Antsla vald	
1.5.4. Rõuge valda hoolekandeaustuse rajamine.		x	x	x	x				2 000 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
1.5.5. Setomaa valla hooldekodu rekonstrueerimine.	x	x	x	x					300 000	KOV, erasektor, CO2 programm, Eesti Kaitsekoostöö Amet	Setomaa vald		
1.5.6. MTÜ Toetuskeskus Meiela tegevuseks sobivate ruumide arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, MTÜ Toetuskeskus Meiela, fondid	MTÜ Toetuskeskus Meiela		
1.5.7. Nõõrimaa Tugikodu ehk teenusekeskuse arendamine, ja teenuste pakkuamiseks vajalike investeeringute teostamine, sh hoone energiatõhususe suurendamine, hoiateenuse ja koduteenuse arendamine, jne.	x	x	x	x	x	x	x	x	1 007 000 700000	MATA, fondid, KOVid	Võru linn	KOVid	
1.5.8. Võru F. R. Kreutzwaldi 55 hoone (pargikodu) projekteerimine ja rekonstrueerimine eluaseme tagamise teenuse osutamiseks.	x	x	x	x					300 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn		
1.5.9. Vastseliina Hooldekodu fassaadi soojustamine ja viimistlemine.									400 000	MATA, fondid	Vastseliina Hooldekodu OÜ		
1.5.10. Kaasaegse sotsiaalhoolekande asutuse rajamine Võru maakonda.	x						x	x		MATA, KOV, fondid	KOVid		
1.5.11. Ligipääsetavuse tagamine avalikele teenustele. Avaliku ruumi ja teenuste ligipääsetavuse tagamine füüsiliste ja vaimsete erivajadustega inimestele.	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, KOV, fondid	KOVid		
1.5.12. Vana-Vastseliina sotsiaalmaja küttesüsteemi chitamine.				x	x				100 000	KOV, fondid	Võru vald		
1.5.13. Krabi Kodu hooldekodu eri teenustasemetega väljaarendamine.	x	x	x	x					200 000	Fondid, erasektor	OÜ Krabimaania		
1.5.14. Võru vallas kogukonnapõhiste teenusmajade arendamine, sh toetatud eluaseme rajamine.							x	x	500 000	KOV, fondid	Võru vald		

1.5.15. Luutsniku kriisipöppekeskuse rajamine -arendamine ja parkla rajamine.	x	x	x	x	x				200 000	Erinevad fondid, KOV	Luutsniku Pääste-Ennetuskeskus MTÜ		Keskus on valminud kuid vajab jätkuvaid arendusi.
1.5.16. Võru linna kogukonnakeskuse rajamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	4 500 000	Erinevad fondid, MATA	Võru linn, organisatsioonid	SA Võrumaa Pensionäride Päevakeskus, MTÜ Võru Noortekeskus, Võru vald	
1.5.17. Võru linna pansionaat-teenusmaja rajamine.							x	x	3 520 000	Erinevad fondid, MATA	Võru linn, organisatsioonid		
1.5.18. Ajutise hoiuteenuse arendamine ja selleks ruumide kohandamine.			x	x					400 000	Fondid, Võru linn	Võru linn		
1.6. Tervise ja heaolu ning siseturvalisuse valdkonna investeeringud (kohaliku mõjuga projektid).													
1.6.1. Elamufondi arendamine (sh sotsiaal- ja munitsipaaleluruumide, elamukruntide, taristu) arendamine vastavalt KOVide arengudokumentidele.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid ja erasektor	KOVid	Erasektor, elanikud	
1.6.2. Sotsiaal- ja kogukonnateenuste arendamine vastavalt KOVide arengudokumentidele.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, erasektor	KOVid		
1.6.3. Väiksema abi- ja toetusvajadusega inimestele eluasemeteenuse osutamiseks eluruumide chitamine või ruumide kohandamine.		x	x	x					1 200 000	KOV, fondid	Antsla vald,	MTÜ Antsla Tervisekeskus	
1.6.4. Ruusmäel Mäe tee 2 asuva kortermaja arendamine sotsiaalmajaks.	x	x	x						250 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
1.6.5. Perearsti ruumide remont.	x	x	x	x	x				400 000-200 000	KOV, fondid	Võru vald		
1.6.6. Kogukonnas elamise teenusmaja (sh pansionaat, eakad) kontseptsiooni väljatöötamine ja rajamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	3 520 000	MATA, Võru linn, Sotsiaalministeerium, fondid	Võru linn, Sotsiaalministeerium	KOVid	
1.6.7. Paju sauna projekteerimine ja rekonstrueerimine.	x	x	x	x	x		x	x	100 000	MATA, KOV, fondid ja erasektor	Võru linn		
1.6.8. Võrumaa valla omavalitsuste sotsiaalteenuste arendamine, sh koduteenus.		x	x	x	x				350 000	KOV, fondid	Võru-vald KOVid		
2. Elukestva õppe valdkond													
VE2.1. Võrumaa elanikud osalevad elukestvas õppes ja õppimisvõimalused on kõigile kättesaadavad.													
Tegevussuund 2.1.1. Osalus elukestvas õppes.													
2.1.1.1. Maakondlikel üritustel info jagamise võimaluste pakkumine haridusasutustele ja tugigruppidele, et jõuda võimalikult paljude inimesteni.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused	Võrumaa Spordiliit, Töötukassa	
2.1.1.2. Regionaalsetest vajadustest lähtuv ümber- ja täiendõppe korraldamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS		
2.1.1.3. Järjepidev seire õpingute katkestamise varaseks ennetamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVid		
2.1.1.4. Igakülgne õpimotivatsiooni toetamine kogu elukaare vältel (sh märkamine ja tunnustamine).	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Tugiteenuste pakkujad, Rajaleidja, kogukond	
2.1.1.5. Täiskasvanud õppija toetamine sh liisiteenute võimaldamine (lapsehoid, lähedase hooldus).	x	x	x	x	x	x	x	x			Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS, KOVid	Kogukond, vabatahtlikud	Ettepanek: võtta välja see tegevus.

2.1.1.6. Karjäärinõustamise teenuse tagamine kõigis Võrumaa õppeasutustes ning vastavalt vajadusele kohalikes omavalitsustes kohapeal. Koostõise ja kvaliteetse karjääriõppe pakkumine Kõigis Võru maakonna õppeasutustes ning karjäärinõustamise pakkumine vastavalt vajadusele kohalikes omavalitsustes.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid, Töötukassa, haridusasutused		Ettepanek ümbersõnastamiseks: Koostõise ja kvaliteetse karjääriõppe pakkumine kõigis Võrumaa õppeasutustes ning karjäärinõustamise pakkumine vastavalt vajadusele kohalikes omavalitsustes. Ene Kerge ettepanek: KOVides kohapeal ei paku täna ega tulevikus karjäärinõustamist kohapeal. Töötukassa palun siit välja jätta.
2.1.1.7. Õpiharjumuste, vastutustundlikkuse, teadmisjanu ja tööharjumuste kujunemist soodustavate tegevuste toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Teaduskool, huvikoolid, Töötukassa, noortekeskused, kogukond	
2.1.1.8. Erinevate eagruppide ühiste õpiürituste toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, haridusasutused	Kogukond, kultuuriasutused	
2.1.1.9. Tervislikke eluviise arendavate tegevuste toetamine ja oluliselt suurem väärtustamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	Haridusasutused	TÜ Liikumislabor, Tervistedendav kool, Võrumaa Spordiliit, Võrumaa Koolispordi Ühendus, TAI	
2.1.1.10. Pere ühistegevust toetavate ürituste korraldamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	
2.1.1.11. Maakondliku õpikeskkondade võrgustiku ja õpiampsude andmebaasi loomine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	
2.1.1.12. Siduvad õpitegevused haridus-, noorsootöö-, kultuuri- ja sotsiaalvaldkonnas.	x	x	x	x	x	x	x	x				Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	
2.1.1.13. Maakondliku hariduskeskuse klatri loomine, mis seob erinevad ülemaakondlikud õppimise toele suunatud tegevused (uuritud, seire, nõustamine, tugiteenused jm).	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	Haridusasutused, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Ettepanek: nimetada haridusametiks, klatriks vms, mitte keskuseks. Hariduskeskuse terminil on täna teine kontekst.
2.1.1.14. Maakonnatähtsuse terviklahenduse loomine sekkumisprogrammideks elanikkonna õppes ja tööturul osalemise toetamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, haridusasutused	Töötukassa	
2.1.1.15. Täiskasvanuõppe võimaldamine maapiirkonnas.	x	x	x	x	x	x	x	x			Setomaa vald, Setomaa Gümnaasium		
2.1.1.16. Kutseõppe järjepidev pakkumine puidu, metalli, elektroonika ja automaatika, turismi, toitlustuse, ehituse, juhtimise ja halduse jt valdkondades ning koostöö ettevõtete ja arendusorganisatsioonidega uute õppekavade väljatöötamiseks.			x	x	x	x	x	x			Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS		
Eesmärk 2.2. Maakonnas on olemas mitmekülgsed haridusvalikud.													
Tegevussuund 2.2.1. Mitteformaalõppe sidusus formaalharidusega.													
2.2.1.1. Õppimisvõimaluste mitmekesistamise eesmärgil koostöövõimaluste leidmisele kaasa aitamine, et kasutada ja arendada maakonnas olevaid kultuuriasutusi, turismiobjekte, ettevõtteid, ühendusi, muuseume jne.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, haridusasutused, Partnerluskogu	Kohalikud ettevõtted, vabatahendused, Töötukassa	

2.2.1.2. Mitteformaalõppes omandatud kogemuste arvestamise võimaldamine kõikidel haridustasemetel.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused	KOVID, HTM, HARNO	
2.2.1.3. Partnerluskokkulepped ettevõtetega (partnerid koolidesse esinema ja tunde läbi viima, võimalused praktilisteks õppekäikudeks).	x	x	x	x	x	x	x	x			Partnerluskogu, SA Võrumaa Arenduskeskus haridusasutused, Töötukassa	Ettevõtted	
2.2.1.4. Õpilastele võimetekohast enesarendamist pakkuvate õpilasürituste loomine (näit. olümpiaadid, võistlused, laagrid jne).	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, haridusasutused, aineühendused	Huvihariduse pakkujad, kogukond	
2.2.1.5. Töövarju programmi rakendamine (iga õpilane min 1x aastas, koos mõtestatud järeltegevustega).	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, ettevõtted	Kogukond ja lastevanemad, Partnerluskogu, Töötukassa	
2.2.1.6. Majandusõpetajate ja õpilasfirmade juhendajate aineühenduse/võrgustiku loomine ning koostöö arendamiseks ja ühistegevusteks võimaluste loomine.	x	x	x	x	x	x	x	x		HTM tegevustoetus, Innove,	SA Võrumaa Arenduskeskus, haridusasutused	IVEK, Junior Achievement	
2.2.1.7. Aktiivse tegutsemise märkamise ja tunnustamine positiivsete eeskujude esiletõstmiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVID, HTM, IVEK, ENTK ja ENL	
2.2.1.8. Noorte ettevõtlikkust arendavad ning toetavad tegevused haridus- ja noorsootööasutustes.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	Haridusasutused, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	
2.2.1.9. Külalistundide võimaluste kasutamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus	Ettevõtjad, kogukond, kultuuriasutused, huvikoolid	
2.2.1.10. Huvihariduse, - tegevuse ja noorsootöö toimimise maakondliku tervikkontseptsiooni loomine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, haridusasutused		
2.2.1.11. Hoolivaks aktiivseks kodanikuks kujunemist soodustavate tegevuste propageerimine ja toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid	Haridusasutused, KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus	Päästeamet, PPA, KIVA, Hooliv Kool, ENTK; ENL; Õpilasesinduste Liit	
2.2.1.12. Ujumisõpet toetava taristu arendamine, sh ujula ehitus .	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid	KOVID		
Tegevussuund 2.2.2. Kaasava hariduse kvaliteedi tõstmine.													
2.2.2.1. Lapsevanemate koolitamise, nõustamise ja toetamise tugiteenuste kättesaadavuse laiendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVID, haridusasutused	Rajaleidja, Lõuna-Eesti Haigla, TAI	
2.2.2.2. Õppija toe vajadustest lähtuvate paindlike õppimisvõimaluste arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVID	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	
2.2.2.3. Läbi teavitustöö ja hoiakute elanikkonna, haridustöötajate ja tööandjate suhtumise muutmine HEV vajadustega inimestesse.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, tugiteenuste osutajad	Kogukond	
2.2.2.4. Haridusasutuste toetamine kaasava hariduse võimaldamisel (täiendav tugi spetsialistide tööle rakendamiseks ning töö toetamiseks, koolitustegevused, koostöölahendused toe pakkumisel jm).	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus		
2.2.2.5. LÕK lapsele paar aastat enne lõpetamist täiendatud lisaõpe (koos vanemaga) kutsekooliga karjääriõppe tutvustamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			Rajaleidja, haridusasutused, kutseõppeasutused	Lastevanemad, Võru Järve Kool, Urvaste Kool, Töötukassa	
2.2.2.6. Vabatahtlike tugiisikuteks koolitamise toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVID, haridusasutused, Töötukassa	Karjäärinõustajad, kogukond	
2.2.2.7. Lõimitud tugiteenuste rakendamine, e-teenusumodeli väljatöötamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused, KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus		

[illegible]

[illegible]

2.4.1.1. Lasteaedade ja koolide omanäolisuse väljatöötamise ja arendamise toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Haridusasutused	Kogukond, Võru Intituut, Seto Instituut, KOVid	
2.4.1.2. Seto- ja võrokeelsete lasteaiarühmade ja kogukonnaklasside loomine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid, haridusasutused, Setomaa Liit, Seto Instituut, Võru Instituut, Setomaa vald	SA Võrumaa Arenduskeskus	Võro Instituut om seo tsihi jakkumisega peri.
2.4.1.3. Võru ja seto keele, kultuuri ja elulaadi õpikogemuse võimaldamine igal haridustasemel ja – liigil (keelepesad, lõimingtunnid, valikainekursused, ühisüritused).	x	x	x	x	x	x	x	x			Võru Intituut, Seto Instituut, Setomaa Liit, haridusasutused, SA Võrumaa Arenduskeskus	Kogukond, kultuuriasutused	
2.4.1.4. Võru ja seto keele, kultuuri ja elulaadi õpetamise pädevuste ja koostöö toetamine ühisürituste ning metoodilise pagasi täiendamise kaudu.	x	x	x	x	x	x	x	x			Võru Intituut, Seto Instituut, Setomaa Liit, haridusasutused, SA Võrumaa Arenduskeskus	Kogukond, kultuuriasutused	
2.4.1.5. Võru ja seto keele, kultuuri ja elulaadi õpetamise propageerimine ja julgustamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Võru Intituut, Seto Instituut, Setomaa Liit, haridusasutused, SA Võrumaa Arenduskeskus	Haridusasutused	
2.4.1.6. Võru maakonna-teemaliste, sh võru ja seto keele ja kultuuri teemalistele (või ka meie kogukondadele kasulike) sh võru ja setokeelsete uuringute/teadustööde (õpilasuuring, ülikoolide lõputööd jne) info koondamine/soodustamine/rakendamine maakonna arengu heaks.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, kõrgkoolid	Haridusasutused	
2.4.1.7. Kultuuriruumide ja omavalitsuste ülese koostööleppe Uma Lepe sõlmimine ja ellurakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	Kogukond, Võru Intituut, Seto Instituut, KOVid, kultuuriasutused, haridusasutused	
2.5. Elukestva õppe valdkonna investeeringud (maakondliku mõjuga projektid).													
2.5.1. Võru Järve Kooli olemasoleva õpikeskonna kaasajastamine ja edasiarendamine eritoe keskuseks spetsiifilise, õpilaste erivajadustest lähtuva inventari soetamine.	x	x	x	x					200 000	MATA, KOV, fondid	KOVid	Võru Järve Kool, piirkonna põhikoolid	Õpet toetava õueala arendusinvesteeringud.
2.5.2. Setomaa kooli Värksa õppekoha renoveerimine.	x	x	x	x					3 679 160	KOV, riik, projektid, CO2, MATA	Setomaa vald		
2.5.3. Setomaa kooli Mikitamäe õppekoha investeeringud (lasteaia ja kõogi hoone rekonstrueerimine).	x	x	x	x					328 000	KOV, fondid, Ameerika Suursaatkond	Setomaa vald		2026-2027 investeeringuid ei kavandata, käesoleva aastaga loodetakse tehtud tööd vasu võtta.
2.5.4. Haridusasutuste ventilatsiooni arendamine (Kuldre, Lusti).	x	x	x						4 000 000	KOV, fondid	Antsla vald		
2.5.5. Koreli kalda-ala arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	200 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn		
2.5.6. Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskuse arendamine.					x	x	x	x		HTM, fondid	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	KOVid, haridusasutused	
2.5.7. Võru Lasteaed Päkapikk rekonstrueerimine ja energiatõhususe suurendamine. Lasteaia hoone renoveerimata ruumide remont ja õueala arendamine.	x	x	x					x		MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVid	
2.5.8. Võru Lasteaed Punamütsike uue energiatõhusa hoone rajamine.	x	x	x						7935130 8 078 286	MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVid	
2.5.9. Võru Lasteaed Okasroosike uue nutika ja energiatõhusa hoone rajamine (sh õueala rekonstrueerimine). Võru Lasteaed Tähesära Okasroosikese maja uue hoone kontseptsiooni väljatöötamine ja Sõlekese maja õueala arendamine.	x	x	x		x	x	x	x	3 000 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVid	

2.5.10. F. R. Kreutzwaldi 16 hoonete kontseptsiooni väljatöötamine ja arendamine.	x	x	x								MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVID
2.5.11. Koolivõrgu korrastamine täiskasvanute õppe kvaliteedi tõstmiseks.	x	x	x	x							MATA, KOV, fondid	HTM	KOVID
2.5.12. Võru Kreutzwaldi Kooli B korpusse olemasolevate hoonete osade rekonstrueerimine energiatõhusaks, lifti ehitamine, ligipääsetavuse ja turvalisuse parandamine ning õpikeskkonna mitmekesistamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	730000 900 000		MATA, KOV, fondid	Võru linn	
2.5.13. Võru Kesklinna Kooli juurde spordihoone rajamine, sh õpilastele mõeldud välipuhkealade rajamine või rekonstrueerimine.					x	x	x	x	1 250 000		MATA, KOV, fondid	Võru linn	
2.5.14. Võru Kunstikooli uute ruumide leidmine ja/või kohandamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			MATA, KOV, fondid	Võru linn	
2.5.15.UMA MEKK mahetoidu ühisköögi rajamine.	x	x	x								KOV, fondid, erasektor	KOV, erasektor	KOVID
2.5.16. Haridusasutuste IKT arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOV, fondid, erasektor	KOV,	KOV, HTM
2.5.17. Tingimuste loomine kaasava hariduse põhimõtete rakendamiseks.	x	x	x								KOV, fondid, erasektor	KOV,	
2.5.18. Kood/Võru programmeerimiskooli rajamine ja IT-valdkonna edendamine.	x	x	x	x					3 199 125		KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus	MTÜ Tuleviku Tehnoloogiaharidus, MTÜ Võru HUUB, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS
2.5.19. Parksepa Keskikooli hoone seojastamine ja katuse renoveerimine-ajakohastamine/uuendamine.							x	x	500 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.5.20. Värskla lasteaiahoone energiatõhususe suurendamine ja rekonstrueerimine. Õueala arendamine (sh Obinita õppekoha mänguväljaku arendamine).	x	x	x	x	x	x			100 000		KOV, fondid	Setomaa vald	
2.5.21. Meremäe koolimaja energiatõhususe suurendamine ja välisfassaadi seojastamine.		x	x	x	x	x					KOV, fondid	Setomaa vald	
2.5.22. Setomaa Gümnaasiumi Värskla õppekoha energiatõhususe suurendamine ja rekonstrueerimine. Varjualuse ja jalgrattaparkla rajamine, jäätmete sorteerimiskonteinerite soetamine ning õuesõppeklassi rajamine.				x	x						Setomaa vald, Piirveere Liider, CO2, MATA	Setomaa vald, Setomaa Gümnaasium	
2.5.23. Käpa, Vastseliina ja Puiga koolide staadionite uuendamine.			x	x	x	x			200 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.5.24. Parksepa lasteaia hoone ajastamine/uue ehitamine.								x	200 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.5.25. Vastseliina lasteaiaruumide laiendamine.			x						50 000		KOV	Võru vald	
2.5.26. Puiga koolihoone rekonstrueerimine.								x	2 000 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.6. Elukeskva õppe valdkonna investeeringud (kohaliku mõjuga projektid).													
2.6.1. Võru linna haridusasutuste (sh huvikoolid), rekonstrueerimine, kaasajastamine ja energiatõhususe suurendamine.	x	x	x	x	x	x			5 765 000		MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVID
2.6.2. Lusti lasteaia teise osa renoveerimine.			x	x	x				2 200 000		KOV, fondid	Antsla vald	
2.6.3. Osula Põhikooli hoone rekonstrueerimine.			x	x	x	x	x		400000; 2 066 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.6.4. Antsla staadioni renoveerimine.				x	x						KOV, fondid	Antsla vald	
2.6.5. Võru linna haridusasutuste õuealade arendamine, turvalisuse suurendamine ja ligipääsetavuse parandamine.	x	x	x	x	x	x			100 000		MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVID
2.6.6. Võru valla haridusasutuste mänguväljakute ja staadionite-kaasajastamine mängu-, spordirajatiste ja puhkealade arendamine ja rajamine.	x	x	x	x	x	x			40000; 200 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.6.7. Vastseliina Gümnaasiumi siselasketiiru renoveerimine.	x	x	x	x	x			x	30 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.6.8. Sänna Kultuurimõisa edasiarendus.	x	x	x	x					500 000		KOV, MTÜ Sänna Kultuurimõis	MTÜ Sänna Kultuurimõis	
2.6.9. Muusikaliseks huvitegevuseks vajalike ruumide, võimaluste ja vahendite tagamine Meremäel ja Mikitamäel.	x	x	x	x	x	x			12 000		KOV	Setomaa vald	
2.6.10. Võru valla koolide digilahenduste arendamine.	x	x	x	x	x	x			40 000		KOV, fondid	Võru vald	
2.6.11. Kaasaegse tööõpetuse klassi rajamine Meremäe kooli juurde.	x	x	x	x	x	x					KOV, fondid	Setomaa vald	
2.6.12. Setomaa valla haridusasutuste õuealade ja mänguväljakute arendamine.	x	x	x	x	x	x			28 000		KOV, fondid	Setomaa vald	KOV, fondid
2.6.13. Setomaa valla haridusasutuste sööklaruumide kaasajastamine.	x	x	x	x	x	x			12 000		KOV, fondid	Setomaa vald	KOV, fondid
2.6.14. Varstu koolimaja renoveerimine ja kohandamine multifunktsionaalseks kogukonnakeskuseks.			x	x	x	x			500 000		KOV, fondid	Rõuge vald	
3. Kestliku kogukonna valdkond													
VE3.1. 1. Meie maakonnas on tulevaste identiteetidega kogukonnad, kes hoiavad ja kannavad edasi oma paikkonna keelt ja kultuurilist eripära.													

Tegevussuund 3.1.1. Kultuuripärandi hoidmine, Kogukonna pärandi edasikandmine kaasaegsete vahenditega.													
3.1.1.1. Keelepesad ja õpetajate ettevalmistus võro ja seto keele õpetamiseks. Võru- või setokeelsete viiepäevaste lasteaiarühmade avamine KOVide toel.	x	x	x	x	x	x	x	x				Võro Instituut, Setomaa Liit; KOVid	Võro Instituut om seo tsihi jakkumisega peri.
3.1.1.2. Täiskasvanute keeleõpe/pesad/klubid/kõrtsid, keelekampaniate läbiviimine ("Tan või pruuki võro kiilt", "Kõnõlõ mukka võro kiilt", "Siih võit kõnõlda seto keeleh" vms).	x	x	x	x	x	x	x	x				Ühingud, Võro Instituut, Setomaa Liit	Võro Instituut om seo tsihi jakkumisega peri.
3.1.1.3. Erinevate põlvkondade kokkuviiimine (näit. noored õpetavad eakatele digivahendite kasutamist, eakad noortele kudumist, eakad räägivad nii õppimise kui õpetamise olukorras võru või seto keeles jms).	x	x	x	x	x	x	x	x				Kolmas sektor	
3.1.1.4. Võru- ja setokeelse info ja sümboolika kasutamine nii paberkandjal kui ka digimaailmas. Võru- ja setokeelsed tootenimetused (nt "Tsilik"), reklaamlauseid, tunnuslauseid (nt "Seo rõnna seen lüü võro süü") jne.	x	x	x	x	x	x	x	x				Ettevõtjad, kolmas sektor, KOVid	
Tegevussuund 3.1.2. Hea potentsiaaliga algatuste ja eestvedajate võimestamine. Aktiivsete inimeste tunnustamine ja edulugude esiletõstmine.													
3.1.2.1 Kodanikualgatuste, inimeste ja toetajate tunnustamine (sh kodud, külad jne).	x	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, kohalikud riigiasutused	KÜSK
3.1.2.2. Asumipõhiste kogukondade tekkimise soodustamine asulates.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	
3.1.2.3. Heade algatuste toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa	
3.1.2.4. Kogukond märkab ning kutsub eemalolijaid kogukonnas aktiivselt kaasa lõõma.	x	x	x	x	x	x	x	x				Ühingud	
3.1.2.5. Perede tunnustamine, märkamine, toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	
Tegevussuund 3.1.3. Noorte tunnustamine noortekeskustes ja koolides. Noorte kaasamine, märkamine ja tekkivate huvigruppide võimestamine. Omaalgatuse rahaline toetamine.													
3.1.3.1. Noorte tunnustamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid	
3.1.3.2. Noorte märkamine ja huvigruppide võimestamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, riigiasutused	
3.1.3.3. Igas omavalitsuses tegutseb noortevolikogu.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, riigiasutused	
3.1.3.4. Noorte kaasamine kohalikku ja maakondlikusse arendustegevusse.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, riigiasutused	
3.1.3.5. Noorte kogukonnas aktiivselt kaasa lõõma ärgitamine, noorte hääle kogukonnas võimendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, riigiasutused	
Eesmärk 3.2. Meie maakonnas on turvalise, säästva ja keskkonnahoidliku mõtteviisiga inimesed.													
Tegevussuund 3.2.1. Puhta looduse hoidmine, kohaliku tervisliku mahetoidu tootmise toetamine.													
3.2.1.1. Säästva ja keskkonnahoidliku mõtteviisi levitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, ühingud, kogukonnad, ettevõtted	
3.2.1.2. Mahetoidu osakaalu tõstmine haridusasutustes, kaitseväge jt tootlustes.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	
3.1.2.3. Suurendada põllumajanduses mahetootmise osakaalu.	x	x	x	x	x	x	x	x				Ettevõtjad	
3.1.2.4. Kaubamärkide (Uma Mekk, Seto Küük jms) kasutuselevõtu propageerimine ja märkide kasutamise võimestamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Võrumaa Talupidajate Liit, MTÜ Seto Küük	
Tegevussuund 3.2.2. Kogukondliku turismi ja matkaradade/seiklusparkide loomine, toetamine.													
3.2.2.1. Kultuuripärandi objektide, sh võru ja seto keele väärtustamine, hoidmine, presenteerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, ühingud, kogukonnad, ettevõtted	
3.2.2.2. Kultuuripärandi esitlemine avalikus ruumis (skulptuurid, maalingud, installatsioonid jne), sh võru- ja setokeelsed sildid, viidad jne.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, erasektor, fondid	
3.2.2.3. Matkaradade võrgustiku arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	

3.2.2.4. Kogukondliku turismitegevuse toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x								SA Võrumaa Arenduskeskus, MTÜ Setomaa Liit	
Eesmärk 3.3. Meie maakonnas toimivad elujõulised valdkondlikud ja piirkondlikult koostöövõrgustikud ja pidevalt arenevad ühingu.																	
Tegevussuund 3.3.1. Selstitegevuse toetamine suurema ühtsustunde ja heade omavahelist suhete loomiseks. MTÜde majandusliku elujõulisuse ja jätkusuutlikkuse soodustamine. Võimekuse tõstmine, kogukonnavedurite arendamine,																	
3.3.1.1. Koostöövõrgustike (sh valdkondadevaheline) omavaheline põimimine.	x	x	x	x	x	x	x	x							SA Võrumaa Arenduskeskus		
3.3.1.2. Selstitegevuse toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x							Kolmas sektor, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus		
3.3.1.3. Osalemine üleriigilistes võrgustikes.	x	x	x	x	x	x	x	x							Kolmas sektor, KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus		
Tegevussuund 3.3.2. Maakonna elanike, sh suveelanike kaasamine kogukondlikku ellu, toeltsissekirjutuse võimaldamine.																	
3.3.2.1. Suveelanike kaasamine kogukondlikku ellu.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid		
3.3.2.2. Erinevate põlvkondade kokkuviiimine (näit. noored õpetavad eakatele digivahendite kasutamist, eakad noortele kudumist, eakad räägivad nii õppimise kui õpetamise olukorras võru või seto keeles jms.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid		
Eesmärk 3.4. Meie maakond on hästi toimetulevate inimeste kasvulava, siin on parim paik laste ja noorte füüsiliseks ja vaimseks arenguks, elujõulistele perekondadele ja tegusatele eakatele.																	
Tegevussuund 3.4.1. Mõnemesise erinevaid ühiskonnagruppe koostöösse kaasava huvitegevuse soodustamine.																	
3.4.1.1. Transpordi korraldus kodu-kooli-huviringide vahel.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, MTÜ Kagu		
3.4.1.2. Avalike hoonete riskisutus (koolid, rahvamajad, riigiasutused jne).	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, riigiasutused		
3.4.1.3. Huvialadega tegelemise võimalused kodudele lähemale.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid	Võrumaa Spordiliit	
3.4.1.4. Võru linna ja maakonnalese laste ja noorte loovus- ja leiutamislabori projekti käivitamine ja arendamine.		x	x	x	x	x	x	x				PEEK, partnerid, fondid			SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid, partnerid, fondid	
Tegevussuund 3.4.2 Kogukondade koordinaatori tegevuse käivitamine omavalitsustes.																	
3.4.2.1. Kogukondade koordinaatori tegevuse käivitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus		
Tegevussuund 3.4.3. Kaasav valitsemine.																	
3.4.3.1. Avalike teenuste delegerimine kolmandale sektorile.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, kolmas sektor		
3.4.3.2. Teenuste osutamisel kaasata partneritena kolmandat sektorit.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, kolmas sektor		
3.4.3.3. Vabatahtlike päästekomandode ja abipolitseinike tegevuse toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, riik	Päästekomandod, Poliitsei- ja Piirivalveamet	
3.4.3.4. Kehtestada piirkonna avalike teenuste miinimumtase.	x	x	x	x											KOVid, riik, RAM KOPO		
3.4.3.5. Olemasoleva keskuste võrgustiku tugevdamine, eeskätt Võru linna kui maakonna- ja toimepiirkonna keskuse arendamine ja kaasajastamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				MATA, KOVid, fondid	KOVid, riik, RAM KOPO	KOVid			
3.4.3.6. Haldusvõimekuse suurendamine ja ametnike pädevuse tõstmine.	x	x	x	x	x	x	x	x							KOVid, riik, fondid		
3.4.3.7. Haldusreformi II etapp - KOVide suurem loimumine teenuste osutamisel.	x	x	x												KOVid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus	
3.4.3.8. KOV-ide esinduskeskuse rajamine (Tartu tn 25 Võru linn).	x	x	x	x	x	x	x	x		4 000 000					KOVid, riik, fondid		
3.4.3.9. Linnavalitsuse hoonete Jüri 11 ja Tartu 25 projekteerimine ja rekonstrueerimine (sh energiatõhususe suurendamine ja kriisivalmiduse suurendamine).	x	x	x	x	x	x	x	x		3 255 000	MATA, Võru linn ja fondid		Võru linn, riik, fondid				
3.4.3.10. Targa linna kontseptsiooni väljatöötamine.	x	x	x	x	x										Võru linn, fondid, erasektor		
3.4.3.11. Analüüsida maakonna omavalitsuste haldusmodelit ja pakutavaid teenuseid ning töötada välja ettepanekud jätkusuutlike teenuste osutamiseks.	x	x													KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, ministeeriumid	
3.4.3.12. Haldusvõimekuse tõstmiseks uuringute läbiviimine ja vajalike meetmete rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				MATA, KOV, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid			
3.4.3.13. Kaasamiskultuuri arendamine KOV-i juhtimisprotsessides.	x	x	x	x	x	x	x	x				MATA, KOV, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid			
3.4.3.14. Nutika valitsemise arendamine ja rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				MATA, KOV, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid			
3.5. Kestliku kogukonna valdkonna investeeringud (maakondliku mõjuga projektid)																	

3.5.1. Elamupiirkondadesse turvaliste avalike mänguväljakute ja rekreatsioonialade (sh pingid jm) rajamine vastavalt KOVide arengudokumentidele.	x	x	x	x	x	x		x		KOV, fondid	KOVid	Kogukond, erasektor	
3.5.2. Meetmed ülejutusohus olevate piirkondade probleemide lahendamiseks vastavalt KOVde arengudokumentidele.	x	x	x	x	x				830 000	MATA, KOV, fondid, erasektor,	KOVid		
3.5.3. Loomade varjupaiga arendamine.	x	x							200 000	MATA, KOV, fondid	MTÜ Loomade Varjupaik	KOVid	
3.5.4. Võru linnakalmistut teenindava taristu rajamine, sh juurdepääsuteede, parklate ja aia rajamine ning kabeli restaureerimine ja lemmikloomade kalmistu rajamine.	x	x	x	x	x				100 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn	Võru vald	
3.5.5. Setomaa valda jäätmejaama/jäätme punkti ja komposteerimisväljaku rajamine/arendamine (Obinitsa) ning kalmistute korrastamise investeeringud.	x	x	x	x	x					KOV, fondid	Setomaa vald		
3.5.6. Kogukonnakeskuse arendamine, sh Võru noortekeskuse ja õueala arendamine (Jüri 42).	x	x	x	x	x	x	x	x	4 642 857	MATA, KOV, fondid	Võru linn	MTÜ Võru Noortekeskus, SA Pensionäride Päevakeskus, MTÜd	
3.5.7. Kaasagse leinamaja arendaja ja haldaja leidmine ning teenuse pakkumiseks vajaliku taristu rajamine.	x	x	x	x					100 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn	Võru vald, KOVid, fondid	
3.5.8. Ühendomavalitsuse büroohoone Tartu-25 rekonstrueerimine (sh abielt- piduliku söölmise saali remont).	x	x	x	x						MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVid, haridusasutused	Investeering on teostatud.
3.5.9. Noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuse toetamine (sh üritused, õpilasmalevad jm).	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, KOV	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus		
3.5.10. Antsla keslinna piirkonnas kõigile kasutajagruppidele kergesti ligipääsetava avaliku linnaruumi arendamine.		x	x						860 000	KOV, fondid	Antsla vald		
3.5.11. Mahetootmise võimaluste parendamine ja mahetoodete väärindamise suurendamine läbi Lõuna-Eesti aiasaaduste väärinduskeskuse töölerakendamise Obinitsa tööstusalal.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Setomaa vald, OÜ Aiasaaduste väärinduskeskus	Põllumajandusettevõtted ja eraisikud, maakonna haridusasutused	
3.5.12. Kortermajade juurde jäätmemajade rajamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Korteriühistu, riik, fondid, KOVid			
3.5.13. Luhamaa ja Meremäe vabatahtlike pritsumaja ehitus ja rekonstrueerimine.			x	x						Riik,fondid	MTÜ Luhamaa Nulga Priitahlikud, MTÜ Meremäe Vabatahtlikud Päästjad	Päästeamet	
3.5.14 Ring- ja ressursitõhusale majandusele ülemineku soodustamine.		x	x	x	x	x				KOVid, MTÜd, fondid	KOVid		
3.6. Kestliku kogukonna valdkonna investeeringud (kohaliku mõjuga projektid).													
3.6.1. Antsla keslinna piirkonnas kõigile kasutajagruppidele kergesti ligipääsetava avaliku linnaruumi arendamine.		x	x						860 000	KOV, fondid	Antsla vald		
3.6.2. Antsla valla muuseumile sobilike ruumide kohandamine.			x	x	x					KOV, fondid	Antsla vald		
3.6.3. Antsla valla kampaania "Suvila linna".	x	x	x							KOV	Antsla vald		
3.6.4. Ürvaste koostöö- ja ettevõtluskeskuse arendamine. Ürvaste seltsimajja kohalikele mikro- ja väikeettevõtetele mitmekülgsete võimaluste loomine - koostöö, tootarendus, ühisturundus. Seltsimajja teise korruse ruumide korrastamine.		x	x						50 000		Ürvaste Külade Selts, Töötukassa, Võru Instituut		kas see pole mitte valmis saanud? v-b kavast maha võtta? Ene Kerge ettepanek: See eesmärk pole enam aktuaalne. Palun Töötukassa siit välja jätta.
3.6.5. Varstu noortemajja ruumide renoveerimine.	x	x							30 000	KOV, fondid	Rõuge vald		ei ole valla arengukavas
3.6.6. Viitina noortetöe kaasaajastamine.		x							30 000	KOV	Rõuge vald, MTÜ-d		ei ole valla arengukavas
3.6.7. Haanja rahvamaja rekonstrueerimine ja energiatõhususe suurendamine.	x	x	x	x					300000; 741 900	KOV, fondid	Rõuge vald		
3.6.8. Misso rahvamaja rekonstrueerimine.	x	x	x	x					300 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
3.6.9. Viitina külakeskuse rekonstrueerimine.	x	x	x	x					150 000	KOV, fondid, MATA	Rõuge vald		
3.6.10. Nursi magasiaida renoveerimine.	x	x	x	x					50 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
3.6.11. Suhka Vabatahtliku Päästekomando ladukuuri ehitus koos tehnikahoiuplatsiga.	x	x	x	x					450 000	MTÜ Amanda, KOV	Rõuge vald		peahoone on valminud, vajalik on abihoone
3.6.12. Rõuge valla skateparkide arendamine.	x	x	x	x					100 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
3.6.13. Rõuge taaskasutuskeskuse rajamine.	x	x	x	x					50 000	MTÜ, KOV, fondid	Rõuge vald		

3.6.14. Kangsti külamaja rekonstrueerimine.	x	x	x	x					100 000	fondid, KOV	MTÜ Kangsti Külaselts		
3.6.15. Rõuge valla kogukonnapõhiste teenusmajade sh rahvamajade arendamine ja inventari uuendamine.	x	x	x	x					300 000	fondid, KOV	Rõuge vald, MTÜd		
3.6.16. Rõuge depoo ehitus.	x	x	x	x	x		x	x	1 000 000	KOV, fondid	Rõuge vald, MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimed	MTÜ Rõuge Priitahtlikud Pritsimed	
3.6.17. Setomaa valla teeninduspunktide ruumilise baasi väljaarendamine, inventari soetamine.	x	x	x	x						KOV	Setomaa vald		
3.6.18. Võru valla bussipeatuste uuendamine, valgustamine, ühine kujundus.	x	x	x	x	x	x			100 000	KOV, fondid	Võru vald		
3.6.19. Küla- ja asumikeskuste (sh kiiegeplatside, seltsimajade, raamatukogude jne) arendamine.	x	x	x	x	x					KOVid, MTÜd, fondid	MTÜd	KOVid	
3.6.20. Võru valla kogukonna keskuste arendamine sh külamajad, seltsimajad.							x	x	500 000	KOV, fondid, MTÜd	Võru vald, MTÜd		
3.6.21. Setomaa valla külamajade rekonstueerimine (s.h energiatõhususe parendamine) ja külaplatside arendamine (Mikitamäe külaplats).	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid, KOV	Setomaa vald, MTÜ Tegus Miktamäe		
3.6.22. Mikitamäe ja Meremäe noorsootöökeskuste hoonete rekonstrueerimine.	x	x	x	x					100 000	PRIA, SAP, KOV	Setomaa vald		
3.6.23. Matkaradade ehitamine ja parendamine. Metsa matkaraja arendamine, Põhjalaagri matkaraja korrastamine ja arendamine, Seitsmemäe matkaraja arendamine, Laossina-Beresje-Lüübnitsa matkaraja, Obinita järve matkaraja planeerimine ja projekteerimine. Luhamaa matkaraja arendamine, Luhamaa Pihkva- Riia ajaloolise teelõigu taastamine.	x	x	x	x						KOV, fondid, RMK	Setomaa vald, RMK	KOV, fondid, RMK	
Ümber Tamula järve kergliiklustee-matkaraja ning vaateplatvormi rajamine.			x	x	x					KOV, fondid, RMK	Võru linn, Võru vald	Fondid, RMK	Vaateplatvorm Tamula lõunakaldale üle järve linnavaate nautimiseks.
3.6.24. Meremäe vaatetorni ala arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	12 000	Setomaa vald, fondid	Setomaa vald		
3.6.25. Lüübnitsa vaatetorni ehitamine.			x	x	x					Setomaa vald, fondid	Setomaa vald		
3.6.26. Lõunalaagri Seitsmemäe matkaraja arendamine.		x	x	x	x	x				Setomaa vald, Piiriveere Liider, RTK	Setomaa vald		
3.6.27. Värska Promenaadi arendamine.			x	x	x	x				Setomaa vald, MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna	Setomaa vald		
3.6.28. Väikesadamate, randumissildade arendamine.			x	x	x	x				Setomaa vald, MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna	Setomaa vald		
3.6.29. Ranna- ja puhkealade arendamine.			x	x	x	x				Setomaa vald, fondid	Setomaa vald		
4. Majandusvaldkond													
VE4.1. Meie maakonnas on jätkusuutlik ettevõtluskeskkond.													
Tegevussuund 4.1.1. Avaliku- ja erasektori ühistegevus avaliku ruumi ja teenuste arendusel.													
4.1.1.1. Avaliku- ja erasektori koostöös valmistatakse kasutuselevõtuks ette ettevõtlus- ja tööstusalad ning toetatakse ettevõtlus- ja tööstuspiirkondade arengut.	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, KOVid, erasektor, fondid	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, erasektor		
4.1.1.2. Arendatakse Kagu-Eesti ettevõtlusalade võrgustikku eesmärgiga ühiselt arendada ja turundada võrgustikku kuuluvaid alasid. Maakonna ettevõtjad ja avalik sektor panustavad tööstus- ja ettevõtlusalade turundamisse.	x	x	x	x	x	x	x	x		PEEK, MATA, KOVid, fondid	Kagu-Eesti maakondlikud arendusorganisatsioonid	KOVid, erasektor	
4.1.1.3. Kagu-Eesti ettevõtluse ökosüsteemi arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	5 082 445	KOV, partnerid, PEEK, MATA 2024 – 2026: Kokku 268 580	TSENER, SA Võrumaa Arenduskeskus	Kagu-Eesti Puiduklaster, Kagu-Eesti Innovatsioonikeskus, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	2004-2006 ellu viidud PEEK projekt. Arendus pidev

4.1.1.4. Kagu-Eesti tööstusalade arendamine.		x	x	x	x	x	x	x		PEEK, MATA, KOVid, fondid, partnerid	Kagu-Eesti maakondade MAROd	KOVid, partnerid	
4.1.1.5. Maheettevõtjatega investeringute võrgustik katmaks tehnilisi ja hoiustamisega seotud vajadusi piirkonnas kohaliku mahetoiduga varustatuse tagamiseks.		x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid, partnerid	SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid, partnerid	
Tegevussuund 4.1.2. Proaktiivne ettevõtluskeskkonna arendus.													
4.1.2.1. Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus arvestab õppekavade arendamisel ettevõtjate aktuaalsete vajadustega.	x	x	x	x	x	x	x	x		Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS, erasektor	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	Töötukassa, erasektor, HTM	
4.1.2.2. Avalik ühistranspordikorraldus arvestab töötajate liikumise vajadustega.	x	x	x	x	x	x	x	x		Kagu Ühistranspordikeskus	Kagu Ühistranspordikeskus	KOVid, erasektor	
4.1.2.3. Elamufondi arendamine töötajatele (sh üürimajad, mobiilsetele töötajatele) vajalike eluruumide kättesaadavuse parandamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid, erasektor	KOVid, erasektor	Erasektor	
Tegevussuund 4.1.3. Atraktiivne ja jätkusuutlik külastuspiirkonna taristu.													
4.1.3.1. Ettevõtluse arenguks vajaliku taristu rajamise ja arendamise toetuse väljatöötamine ja rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid, KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, RaM	KOVid	
VE4.2. Meie maakonnas on ettevõtlusteadlikud, ettevõtlikud ning motiveeritud ja kõrge kvalifikatsiooniga elanikud.													
Tegevussuund 4.2.1. Tarkvaraarendus Kood/Võru.													
4.2.1.1. Ettevõtetelt info kogumine valmisoleku kohta võtta vastu praktikante ning selle teabe edastamine vastavatele kutse- ja kõrgkoolidele.	x	x	x	x	x	x	x	x		Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus, Töötukassa	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS, Töötukassa	Erasektor, kutse- ja kõrgkoolid	
4.2.1.2. Kood/Võru programmeerimiskooli rajamine-arendamine ja IT-valdkonna edendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	3 199 125	KOV, partnerid, PEEK, MATA 2024 – 2026 kokku 319 915	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	MTÜ Tuleviku Tehnoloogiaharidus, MTÜ Võru HUUB, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	2004-2006 ellu viidud PEEK projektiga rajati. Jätkub arendus
Tegevussuund 4.2.2. Piirkonna ettevõtlusega sidus kutseharidus.													
4.2.2.1. Innovaatiliste teenuslahenduste heade praktikate jagamine läbi nutikate veebilahenduste.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	Erasektor	
4.2.2.2. Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskuse puidu kompetentsikeskus TSENTER veab eest tugitegevusi innovatsiooni rakendamiseks ja lisandväärtuse kasvatamiseks maakonna puiduvaldkonna ettevõtetes.	x	x	x	x	x	x	x	x		PEEK, MATA, KOVid, fondid, ettevõtjad	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	Lisada täiendav punkt: Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskuse puidu kompetentsikeskus TSENTER veab eest tugitegevusi maakonna ettevõtete automatiseerimise ja robotiseerimise edendamiseks. Aeg 2026 ja järgnevad.
4.2.2.3. Töötatakse välja toetusmehhanismid ettevõtetele kaasaegse ja säästliku tehnoloogia kasutuselevõtmise ning toote- ja teenuse innovatsiooni soodustamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x			MKM, RaM	SA Võrumaa Arenduskeskus, erasektor	
4.2.2.4. Piisava ja mõjusa teavituse korraldamine kaasaegse ja säästliku tehnoloogia kasutuselevõttu ning toote- ja teenuse innovatsiooni soodustavate toetusmeetmete, koolituste ning kohalike ja valdkondlike edulugude kohta.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	Erasektor	
4.2.2.5. Ettevõtjad ja organisatsioonid tegutsevad keskkonda säästvalt.	x	x	x	x	x	x	x	x			Ettevõtjad, organisatsioonid		??? Kas tegevusena vajalik märkida.

[illegible]

[illegible]

4.7.1.-Puidutöötlemise ja mööblitootmise kompetentsikeskuse arendamise II etapp.-Arendada inseneeriaettevõtete ja -spetsialistide koostööruum puidu kompetentsikeskuse TSENER hoonesse maakonna majanduse digitaliseerimise ja automatiseerimise edendamiseks.		x	x	x	x	x		x	1600000 2 000 000	MATA, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus, fondid	Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	SA Võrumaa Arenduskeskus, erasektor, MKM, HTM	Ettepanek ümbersõnastuseks: Arendada inseneeriaettevõtete ja -spetsialistide koostööruum puidu kompetentsikeskuse TSENER hoonesse maakonna majanduse digitaliseerimise ja automatiseerimise edendamiseks. Eelarve 2 000 000. Fondid, erasektor, MATA. Vastutaja Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus. Kaasatavad partnerid Võrumaa Arenduskeskus, erasektor, MKM, HTM
4.7.2. Maratinurga tööstusala arendamine.		x	x	x	x	x			1 000 000	KOV, fondid, MATA 450 000	Antsla vald		
4.7.3. Ettevõtlusinkubatsiooni teenuse arendamine Rõuges ja Rõuge valla (Rõuge alevik) tööstuslalde arendamine.		x	x	x	x	x			450000, 532 635	MATA, PEEK, KOV, fondid	Rõuge vald		
4.7.4. Lõuna-Eesti aiasaaduste kompleksi ehitus, Obinitsa tööstusala arendamine (s.h. hooned, kommunikatsioonid, tuletõrje veevõtu koht, jäätmepunkt ja teede väljaehitamine).	x	x	x	x	x	x			1 000 000	MATA, KOV, fondid, erasektor, PEEK	Setomaa vald, OÜ Aiasaaduste väärinduskeskus, SA Võrumaa Arenduskeskus		
4.7.5. Olemasolevate ja taaskasutusele võetavate ettevõtluslalde (nt endine KEK territoorium, endine naftabaas, KEIK jne) taristu arendamine Võru linnas.	x	x	x	x	x	x			4 513 812	MATA, KOV, fondid, erasektor	Võru linn, erasektor		
4.7.6. Võrusoo tööstusala II etapi väljaarendamine.	x	x	x	x	x	x	x		1 750 000	MATA, KOV, fondid, erasektor	Võru linn	SA Võrumaa Arenduskeskus	
4.7.7. Võrukivi tehnopargi edasiarendamine.	x	x	x							MATA, KOV, fondid, erasektor	Võru linn, erasektor	SA Võrumaa Arenduskeskus	Linn uusi investeeringuid ei kavanda. Ainult erasektori arendatavana ei peaks olema strateegias.
4.7.8. Tööstuslalde arendamine.							x	x	50000	KOV, fondid, erasektor	Võru vald	SA Võrumaa Arenduskeskus	
4.7.9. Pokumaa teemapargi edasiarendamine.	x	x	x	x					2 000 000	SA Pokumaa, Ökoloogiliste	SA Pokumaa		
4.7.10. Liiklusõppe keskuse rajamine Uue-Antslasse. Toitlustuskoha ehitamine Liikluslinna juurde.		x	x						1 200 000	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ		
4.7.11. Multifunktsionaalne veekeskus.	x	x	x						2 500 000	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ	Uhtjärve Ürgoru Nõiariik OÜ		
4.7.12. Rogosi mõisakompleksi renoveerimine ja arendamine.	x	x	x	x	x				850 000	Fondid, erasektor	Rõuge vald, SA Rõuge valla turism		
4.7.13. Suure Munamäe kui rahvusvahelise tähtsusega turismiattraksiooni arendamine.	x	x	x	x	x				650 000	KOV, fondid, PEEK	Rõuge vald, SA Rõuge valla turism		
4.7.14. Vastse-Roosa – Ape puhke- ja spordikompleksi rajamine.	x	x	x	x					1 500 000	Metsavenna Turismitalu OÜ, KOV, investorid	Metsavenna Turismitalu OÜ		
4.7.15. Misso automotospordikeskuse arendamine.	x	x	x	x					60 000	KOV, MTÜ Kolme Kandi Klubi	Piirkondlikud MTÜ-d		
4.7.16. Paganamaa teemapargi loomine.	x	x	x	x					95 000	Krabi Külaselts, Paganamaa Arendamise MTÜ, KOV	Piirkondlikud MTÜ-d		
4.7.17. Värskas Sanatoorium/SPA/Veekeskuse võimaluste arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Värskas Sanatoorium, SPA	Värskas Sanatoorium		

4.7.18. Kaubakeskuse arendamine.	x	x							1 000 000	Coop Põlva	Coop Põlva	Setomaa vald	
4.7.19. Väikesadamate arendus (Lüübnitsa, Beresje, Vööpsu) ja olemasolevate täiendamine Värskas, Lobotkas, Reegi majas.	x	x	x	x					200 000	Fondid	MTÜ Peipsi Kalanduspiirkonna Arendajate Kogu	Setomaa vald	
4.7.20. Seitsmemäe rajamine ja vaateornide rekonstrueerimine ning matkaradade arendamine.	x	x	x	x					200 000	Fondid, RMK, KOV	RMK, Setomaa vald	Kaitseliit	
4.7.21. Avalike tualettide rajamine Setomaa valdas.	x	x	x	x	x					KOV	Setomaa vald	Turismiettevõtted	
4.7.22. Võru linna keskvaljaku arendamine (sh-pursikkaevu-rekonstrueerimine).	x	x	x	x	x		x	x	20 000	MATA, KOV, fondid, erasektor	Võru linn		Kas peab nii väikse summaga objekt sees olema?
4.7.23. Tamula ja Kubija järve kaldaalade arendamine (paadisillad, kalastusplatvormid, vettelaskimiskohad, rannavalvetorn, suplusakatooriumi jne).	x	x	x	x	x				450 000	MATA, KOV, fondid, erasektor	Võru linn		
4.7.24. Turismitaristu arendamine (viidad, infosillid, müügiletid, ligipääsetavus, haagissuvilate parkimiskohad jne).	x	x	x						25 000	MATA, KOV, fondid, erasektor	SA Võrumaa Arenduskeskus, Rõuge vald, SA Rõuge valla turism	KOVid	
4.7.25. Veekeskuse rajamine Võru linna.	x	x	x							MATA, erasektor, fondid	Erasektor	KOVid	
4.7.26. Mitmeotstarbelise vabaajakeskuse ja selleks vajaliku taristu rajamine Võru linna.	x				x	x	x	x	2750000 3 000 000		Erasektor, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid	
4.7.27. Vagula järve juurdepääsutee ja väikesadama ehitamine.			x	x					400 000	KOV, fondid	Võru vald		
4.7.28. Turismiinfo kättesaadavuse tagamine, nähtavuse suurendamine ja arendamine.	x	x	x							KOV, SA Võrumaa Arenduskeskus, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Võrumaa Turismiliit, MTÜ Setomaa Turism, KOV, EAS	
4.7.29. Vastseliina Piiskopilinnuse elamuskeskuse, rahvusvahelise tähtsusega turismiattraksiooni ja palverännu sihtkoha arendamine.	x	x	x	x	x		x			KOV, SA, riik, fondid	Vastseliina Piiskopilinnuse Sa	Ettevõtjad, MTÜ, EAS, KOVid	
4.7.30. Küitoru puhkekeskuse väljaarendamine vabaajakeskuseks.	x									Erasektor, KOV, fondid	Erasektor	KOVid, Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit, Spordiklubid	
4.7.31. Luha tänava pikenduse kaudu Tallinn-Luhamaa maanteele läbimurde kavandamine.								x		MATA, fondid, KOVid	Võru linn		
4.7.32. Endise naftabaasi territooriumi (Kose tee 8) reostuse likvideerimisele ja maale uue kasutusotstarbe leidmisele kaasaaitamine.	x	x	x							Erasektor, KOV, fondid, riik	Erasektor		
4.7.33. Värskas promenaadi rajamise II etapp.	x	x	x	x						Fondid	Setomaa vald		
4.7.34. Võru valla turismiobjektide arendamine (Vastseliina piiskopilinnus, Kirumpää linnuse varemed, Piusa külastuskeskus jt).		x	x	x	x	x			625000;-400 000	KOV, fondid	Võru vald, SA Piusa, SA Vastseliina Piiskopilinnus		
4.7.35. Kultuuriturismi marsruudi arendamine- "Setomaa Külavõõ ja Vana-Võromaa Kirävvõ".		x	x	x	x		x	x	4 000 000	KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Tartumaa Turism, UMA MEKK (Võrumaa Talupidajate Liit), MTÜ Seto Kõik, SA Võru Instituut, turismiettevõtjad	
4.7.36. Värskas Sanatooriumi kõnnitee välisvalgustuse rajamine "Kuurortee" arendamiseks.			x	x	x					KOV, fondid, erasektor	Setomaa vald		
4.8. Majandusvaldkonna investeeringud (kohaliku mõjuga projektid).													
4.8.1. Linna- ja maastikupilti kahjustavate maa-alade korrastamine ja kasutuselevõtu soodustamine ning vajadusel ehitiste lammutamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, erasektor	KOVid, erasektor		
4.8.2. KOVde tegevuseks mittevajalike kinnistute müük ja vajalike ost ning munitsipaliseerimine.	x	x	x	x					75 000	KOV, riik	KOVid		
4.8.3. Energiaparkide rajamine Rõuge valla munitsipaalasutuste juurde.	x	x	x	x					500 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
4.8.4. KOVide administratiivhoonete renoveerimine (sh energiasäästu suurendamine), laiendamine ja vajadusel uute ehitamine.	x	x	x							KOV, fondid	KOVid		

5. Kultuuri ja eripära valdkond													
<i>VE5.1.1. Maakonnas on rikkalikult võimalusi kultuuri tegemiseks ja selles osalemiseks ning inimesed väärtustavad võru ja seto kultuuriruumidel põhinevat pärandit.</i>													
<i>Tegevussuund 5.1.1. Võro ja seto kultuuriruumide igakülgne toetamine, sh nii kultuuripärandi hoidmine, uurimine ja tutvustamine kui ka pärandil põhinevate uute algatuste käivitamine ning võro ja seto kultuuriruumide ühistegevuse toetamine.</i>													
5.1.1.1. Võru- ja setokeelsete ning nende keelte kasutamist toetavate ja õpetavate trükiste koostamine ning koolituste ja infopäevade korraldamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Võrumaa Spordiliit	KOVID, teadusasutused, mäluasutused, ettevõtted, MTÜd ja külaseltsid jt	Võro Instituut om seo tsihi jakkumisega peri.
5.1.1.2. Läbi väärtuspõhise kasvatus lasteadeades ja koolides hoida ja tutvustada Võrumaa ja Setomaa väärtusi, lastega suhtlemisel kasutatakse võru ja seto keelt.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVID, maakonna haridusasutused	Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit jt	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.3. Pärimuskultuuri elujõu hoidmine sündmuste kaudu, sh võru ja seto keele ja muude kultuuri-elementide kasutamine neil sündmustel.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid, erasektor, KOV	Sündmuste korraldajad	KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võru Instituut, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, Setomaa Liit, seltsid, mittetulundusühingud. Zanripäevade toetamine (teatripäevad, folklooripäev).	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.4. Pärandkultuuri õppepäevad (kombestik, tavad, elustiil jne), võimalikult palju võru ja seto keeles.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVID, maakonna haridusasutused, noortekeskused, kultuuriasutused, muuseumid, külaseltsid	Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit jt	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.5. Võru ja seto keele ehk piirkondlike põliskeelte ja kultuuri suurem nähtavus rahvusringhäälingu ja teistes meediakanalites.	x	x	x	x	x	x	x	x			ERR, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, kultuuriasutused, SA Võrumaa Arenduskeskus	Meediateetvõtted	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.6. Pärimuskultuuri elujõu hoidmine sündmuste kaudu, sh võru ja seto keele ja muude kultuuri-elementide kasutamine neil sündmustel.	x	x	x	x	x	x	x	x		Fondid, erasektor, KOV	Sündmuste korraldajad	KOVID, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võru Instituut, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, Setomaa Liit, seltsid, mittetulundusühingud. Zanripäevade toetamine (teatripäevad, folklooripäev).	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.7. Tutvustame Võru maakonda läbi unikaalsete, kultuuripärandil ja kultuuriruumidel põhinevate lugudega.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, erasektor, fondid	Ettevõtted, sündmuste korraldajad, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVID, Võru Instituut, Setomaa Liit, Setomaa Muuseumid, Seto Instituut, Võrumaa Turismiliit, raamatukogud, kultuuritöötajad ettevõtted jt	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.
5.1.1.8. Piirkonda ja eripära tutvustavad teemapäevad ja sündmused (suutsauna nädal, UMA MEKK kohvikute ja restoranide nädal, kostipäiv, kultuuri ja käsitöötalude päev, Võru maakonna erinevad spordiüritused jne.	x	x	x	x	x	x	x	x			Ettevõtted, korraldajad, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVID, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Võrumaa Turismiliit, ettevõtted, Võrumaa Spordiliit jt	Võro Instituut jakkas seoga ka edesi.

5.1.1.9. Võru maakonna huvilistele kättesaadav filmifondi teenus.	x	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	Tartu Filmifond, Tartu Loomemajanduskeskus	
5.1.1.10. Võru Linnateatri tegevuse taastamine, sh võru ja setokeelsete etenduste esitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			MATA, fondid KOVid	SA Võru Kannel, Võru linn, Kultuuriministeerium	Kultuuriministeerium, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võru Instituut	Las jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.1.2. Keskkonnahoidliku kultuurikorralduse põhimõtete rakendamine kultuuritegevuse ökoloogilise jalajälje vähendamiseks.														
5.1.2.1. Keskkonnahoidlik sündmuste korraldamine, ökoloogilise jalajälje vähendamine ja hindamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Sündmuste korraldajad	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	
5.1.2.2. Olemasolevate hoonete suurem multifunktsionaalne (sh hoonete ja ruumide riskasutust) kasutamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, Võru Instituut, Setomaa Muuseumid, riigiasutused		Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.1.3. Noored on aktiivselt kaasatud kultuuriellu nii tegijate, korraldajate kui ka osasaajatena. Noored tunnevad kohalike kultuuriruumi.														
5.1.3.1. Noorte isetegemiste ja algatuste toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOV	Võru maakonna noored, noortekeskused, kultuuriasutused	KOVid, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit jt	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
5.1.3.2. Noorte kaasamine sündmuste korraldamisse (Uma Pido, Seto Folk, Võru Pärimustantsu Festival, Seto Kuningriigi Latsipäiv, Seto Kuningriigi päev, Võru Lastefestival, Võro-Seto Noortefest, Võru maakonna laulu- ja tantsupidu, spordisündmustel jne) ja koolitusse (nt IT alaste oskuste õpetamine eakatele).	x	x	x	x	x	x	x	x			KOV	KOVid, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit jt	Ettevõtjad	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.1.4. Kultuuri, sh võro ja seto keele ning kultuuripärandi tihedam sidumine koolide õppetegevusega, lastele ja noortele laialdaste võimaluste loomine kultuuris osalemiseks.														
5.1.4.1. Omakultuuri ja eripära tutvustamine erisündmustel (nt Võru keele nädal, Seto keele nädal), aga ka pidevalt ja aastaringi (nt võru- ja setokeelsete laulude laulmine lasteaiades, koolides ja lauluringides, võru- ja setokeelsete raamatute ettelugemise või tutvustamise päevad raamatukogudes, Võru maakonna suuremad spordiüritused, nt Võrumaa pikamaajooksude sari jne).	x	x	x	x	x	x	x	x				Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, kultuuriasutused, SA Võrumaa Arenduskeskus	Haridusasutused, Raamatukogud, KOVid, ettevõtjad, Võrumaa Spordiliit jt	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
5.1.4.2. Koostööprojekte elluviimine maakonna haridusasutustega, sh loovtööde juhendamine kultuurivaldkonnas, kohalikul pärimusel põhinevate õpilasfirmade nõustamine, õpilasesinduste kaudu noorte kaasamine ning keele- ja kultuuriõppe moodulite lisamine õpiprogrammi.	x	x	x	x	x	x	x	x			Kultuurivaldkonna töötajad, KOVid	Kultuurivaldkonna töötajad, KOVid	Haridus- ja kultuuriasutused	
5.1.4.3. Maakonnas leiduvad praktikavõimaluste kaardistamine kõrgkoolide ja kutseasutuste üliõpilaste kaasamiseks maakonna kultuurikorraldusse ning võimaluste loomine noorte aktiivseks kaasamiseks maakonna kultuuriasutuste ja -organisatsioonide töösse.	x	x	x	x	x	x	x	x				KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	haridusasutused, huvikoolid, kultuuriasutused	
5.1.4.4. Võru ja seto keele õpe ning igapäevane kasutamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Haridusasutused, KOVd, ettevõtted, perekonnad, asutused	Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, Setomaa Muuseumid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
5.1.4.5. Vana-Võromaa eelkoolialiste laste võru keele ja kultuuri õpe, Setomaa eelkoolialiste laste seto keele ja kultuuri õpe, võru- ja setokeelsete viiepäevaste lasteaiariühmade avamine, keelekursused noortele lasteaiatöötajatele.	x	x	x	x	x	x	x	x	38 000 aastat			Võru Instituut, Vana-Võromaa lasteaiad, Seto Instituut, Setomaa Liit, KOVid	Vana-Võromaa lasteaiad, HTM, Vana-Võromaa omavalitsused	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.1.5. Kultuuriellu on lihtsalt kättesaadav ja ligipääsetav kogu elukaar ulatuses														
5.1.5.1. Elukogenud põlvkonna suurem kaasamine kogukondlikesse tegevustesse. Sündmuste korraldamisse kaasata nii noored kui vanad.	x	x	x	x	x	x	x	x				Kogukonnad		
Tegevussuund 5.1.6. Rahvusvahelistes programmides ja projektides osalemise soodustamine.														
5.1.6.1. Piiriülestes programmides ja projektides osalemine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Fondid	KOVid, organisatsioonid	SA Võrumaa Arenduskeskus	

[illegible]

5.2.3.1. Ürituste info kättesaadavuse parandamine (hoolitsemise selle eest, et omavalitsuste kultuuriinfo oleks kohalikele ja külastajatele kasutajasõbralik ja kättesaadav). Ühise infoplatvormi arendamine või olemasolevate platvormide aktiivsem kasutamine (sündmused, teenused jms.) Kultuurikava.ee kui ka visitvoru vahendusel.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus; KOVid, kultuuriasutused	Ürituste korraldajad, teenuste pakkujad	
5.2.3.2. Maakonna kultuuritegijaid, loomeettevõtjaid ja teisi seotud osapooli ühendava sotsiaalmeediagrupi loomine ja selle kaudu ühisesse infovälja olulisema osa maakonna kultuurivaldkonnas kaasamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid, kultuuriasutused	Ürituste korraldajad, teenuste pakkujad	
5.2.3.3. Tihedam koostöö kultuuri- ja spordivaldkonna vahel, seisame selle eest, et spordisündmused oleksid kajastatud visitvoru.ee lehel.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus; KOVid, kultuuriasutused, Lõuna-Eesti ühine turismiarendusorganisatsioon	Spordiürituste korraldajad, teenuste pakkujad, MTÜ Võrumaa Spordiliit	
Tegevussuund 5.2.4. Kultuuri- ja spordivaldkonna ligipääsetavuse ning kättesaadavuse suurendamine kõikidele inimestele, sh erivajadustega inimestele.													
5.2.4.1. Erivajadustega inimestele kultuurile ja spordisündmustele ligipääsetavuse tagamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	Setomaa Muuseumid, Võru Instituut, Raamatukogud, Võrumaa Puuetega Inimeste Koda, Võrumaa Vaegkuuljate Liit, Võrumaa Spordiliit, jt.	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.2.5. Kultuuri-, spordi- ja turismitaristu ajakohastamine, sh investeerimine kaasaegsetesse tehnilistesse lahendustesse digivõimekuse tõstmiseks.													
5.2.5.1. Kultuuri-, spordi- ja turismitaristu ajakohastamine sh investeeeringud kaasaeksetesse tehnilistesse lahendustesse digivõimekuse tõstmiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	Kultuuri- spordi- ja turismiasjalised	
Tegevussuund 5.2.6. Spordi- ja liikumisharrastamise võimaluste mitmekesistamine ja arendamine.													
5.2.6.1. Matkaradade, terviseradade ja kergliiklusteede võrgustiku arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		RMK, KOV, fondid	RMK, KOV, Setomaa Turism, Võrumaa Turism, Võrumaa Spordiliit, SA Võrumaa Arenduskeskus		
5.2.6.2. Pirita klooster - Vastseliina Piiskopilinnus palverännutee arendamine.	x	x	x	x	x		x	x		fondid, Pirita klooster, SA	Pirita klooster ja Vastseliina Piiskopilinnuse SA	MTÜd, ettevõtjad, SA, KOV, riik	
5.2.6.3. Olemasolevate matkaradade, terviseradade ja kergliiklusteede korrastamine ja hooldamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		RMK, KOV, fondid	RMK, KOV, Transpordiamet	MTÜd, ettevõtjad	
5.2.6.4. Veematkaradade ja matkaradade rajamine ning arendamine maakonnas (Tamula- ja Vagula järv, Vöhandu ja Piusa jõgi). Veeaktraksioonide arendus. Ümber Tamula järve matkaraja arendus. Navi-Võru terviseraja-rajamine.	x	x	x	x	x	x				MATA, Võru linn, Võru vald	Võru linn, Võru vald	Võrumaa Spordiliit	
5.2.6.5. Veematkaradade ja matkaradade rajamine, veeaktraksioonide arendus (Õrsava järv, Obinitza järv, Värskla laht, -Peipsi-Pihkva järv).	x	x	x	x	x					MATA, Setomaa vald	Setomaa Vald	Võrumaa Spordiliit	
5.2.6.6. Võru valla spordivaldkonna ja -taristu arendamine, et luua sportimise võimalused erinevatele sihtrühmadele.	x	x	x	x	x	x				KOV, fondid	Võru vald		
5.2.6.7. Puiga külla pumpracki'i (laine- ja pörkeraja) rajamine.				x	x				120 000	KOV, fondid	Võru vald		
5.2.6.8. Võltsi-Kubija terviseraja ehitamine.								x	200 000	KOV, fondid	Võru vald		
Eesmärk 5.3. Kultuuril ja loovusel põhinev ettevõtlus loob töökohti ja panustab kestlikku arengusse ning kultuuri toetamises nähakse pikaajalise mõjuga investeeeringut.													
Tegevussuund 5.3.1. Loomemajandusalase teadlikkuse tõstmine ja loomeettevõtluse arenguks soodsate tingimuste loomine.													
5.3.1.1. Maakonnas loomemajanduse alase teadlikkuse tõstmine ning kaasaaitamine kohalike loomeettevõtjate edukale toimimisele.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, erasektor	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Ettevõtjad, Loomemajad, seltsid, keskused	

5.3.1.2. Võru maakonna kultuuriuuringu läbiviimine, et kaardistada kultuurikorralduse hetkeseisu, ootusi ja vajadusi, ning panustame Lõuna-Eesti loomemajanduse kaardistuse kvalitatiivse uuringu läbiviimisse.	x	x	x								KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	Tartu Loomemajanduskeskus		
5.3.1.3. Võru ja seto keele ja kohalike kunstnike loominguga ajaloo- ja kultuuripärandi avalikku ruumi viimine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOV, fondid, erasektor	Perekonnad, kogukonnad, loomeinimesed, KOVid, Võru Instituut, Setomaa Liit, Seto Instituut, SA Võrumaa Arenduskeskus, Võrumaa Spordiliit jt	Ettevõtjad	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
Tegevussuund 5.3.2. Võru maakonna kultuuriturismi teekondade väljaarendamine ja turundamine ning kultuuripärandil põhinevate turismitoodete ja -teenuste väljaarendamine.														
5.3.2.1. Piirkonna-mainekujunduses lugudele ja legendidele põhinevate algatuste toetamine (nt Võru linn, mis räägib lugusid giidituurid Võru linnas jne).	x	x	x	x	x	x	x	x			MATA, KOV, erasektor, fondid	Ettevõtjad, sündmuste korraldajad, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid, Võru Instituut, Setomaa Liit, Setomaa Muuseumid, Seto Instituut, Võrumaa Turismiliit, raamatukogud, kultuuritöötajad ettevõtjad jt	Võro Instituut om peri, et seo jääs edesi ütes võetu tsihis.
5.3.2.2. LOOV VÕRU MAAKOND tegevuskava väljatöötamine ja rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, fondid	SA Võrumaa Arenduskeskus, KOVid	MTÜd, Kultuuriasutused, ettevõtjad, ürituste korraldajad, kogukonnad, Kultuuriministeerium	
5.3.2.3. Kultuuriturismi marsruudi arendamine- "Setomaa Kõlavõõ ja Vana-Võromaa Kirävõõ".		x	x	x	x	x	x	x	4 000 000		KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Tartumaa Turism; UMA MEKK (Võrumaa Talupidajate Liit), MTÜ Seto Kõük, SA Võru Instituut, turismiettevõtjad	
Eesmärk 5.4. Kultuuri-, loodus- spordi- ja toiduturismi pakkumine põhineb eristaval ja rikkalikul vaimsel ja ainelisel kultuuripärandil.														
Tegevussuund 5.4.1. Kultuuri tühe lõimimine teiste valdkondadega, sh hariduse, sotsiaaltöö, heaolu, turvalisuse, avaliku ruumi, majanduse, lõimimise jt seotud valdkondadega.														
5.4.1.1. Piirkonna tähtsündmuste ja eripäral tuginevate kultuuri- ja spordisündmuste korraldamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Sündmuste korraldajad, KOV, fondid, erasektor	Sündmuste korraldajad	Võrumaa Spordiliit	
5.4.1.2. Vana-Võromaa suitsusaunapärandi hoidmine ja arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Võru Instituut, MTÜ Sann ja Sütik, MTÜ Võro Selts VKKF	Rõuge vald, Vana-Võromaa omavalitsused	Tan piäsi partnerites olõma suidsusannu umanigu ja kõik Vana-Võromaa umavalitsuse - seo om iks ütine asi kõgen kultuuriruumin.
5.4.1.3. Seto leelo traditsiooni hoidmine.	x	x	x	x	x	x	x	x				Setomaa Liit, Seto Instituut, Seto Leelotarko Kogo		
5.4.1.4. Seto Kuningriigi päeva korraldamine.	x	x	x	x	x	x		x	30 000 aastat		KOV	Setomaa vald		
5.4.1.5. Uma Mekki koostöövõrgustiku ja tootesarja arendamine.	x	x	x	x	x	x		x				UMA MEKK koostöövõrgustik		
5.4.1.6. Seto Kõlavõõ tegevuste arendamine.	x	x	x	x	x	x		x				Setomaa Liit, Setomaa Turism	Seto Instituut, MTÜ Seto Kõük, MTÜ Seto Käsitüü Kogo	
5.4.1.7. Uma Pido korraldamine.	x					x		x				Võru Instituut, UMA Pido korraldusmeeskond, MTÜ Võro Selts VKKF	KOVid	Jah, vastutaja läävä seoga edesi ja UP tulõ 2029
5.4.1.8. Kreutzwaldi pärandi igakülgne tutvustamine (sh aastaringsed üritused, sh Kreutzwaldi päevade korraldamine talvehooajal, Kreutzwaldi mälestusmedali ja stipendiumi parem turundamine, investeeringud avalikku ruumi jne).	x	x	x	x	x	x	x	x			MATA, Võru Instituut, KOV, fondid, erasektor	Võru Instituut, Raamatukogud, Võru linn		Võro Instituut om seo tsihi jakkumisega peri.

5.4.1.9. Vana-Võromaa ja Setomaa käsitöö ja tootarendus- ja turundusvõrgustiku arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	20 000 aastat		MTÜ Vana-Võromaa Käsitöö, Võru Instituut, Seto Käsitöö Kogo, Setomaa Liit	Vana-Võromaa ja Setomaa käsitöölised ja käsitööettevõtted, turismisektori ettevõtjad, UMA MEKK võrgustik, loomeettevõtjad jt piirkonna eripärasid kasutavad ettevõtjad	Võro Instituut ja Vana-Võromaa Käsitöö MTÜ om seo tsihi jakkumiseega peri.
5.4.1.10. Traditsiooniliste laatade korraldamine (Lindora Laad, Vastseliina Maarahva Laad, Hauka Laad, Lüübnitsa Sibula - ja Kalalaad jt).	x	x	x	x	x	x	x	x			Laatade korraldajad		
5.4.1.11. Piirkonnale ainuomaste kultuurisündmuste tunnusmärkide võimestamine (Seto Kuningriik, Lüübnitsa sibula-ja kalalaad, Seto Kostipäiv, Seto Folk jt Setomaa tähtsündmused, Võru Lastefestival, Võru Pärimustantsu festival, Hauka Laad, Vastseliina Laad, Võro - Seto noortefestival, SANNA, Kogukonnafestival jne).	x	x	x	x	x	x	x	x			Ürituse korraldajad, KOVid	Setomaa Turism, Võrumaa Turism	
5.4.1.12. Piirkonnale ainuomaste spordisündmuste ja spordiobjektide tunnusmärkide võimestamine, nt Haanja Spordi- ja puhkekeskus, Kubija Terviserajad, Kütioru keskus, Värska Tervisespordikeskus; Võhandu Maraton ja veematkarajad, Võrumaa Pikamajooksude sari, Võrumaa Suusasari, Haanja 100, erinevate spordialade sarjad jne).	x	x	x	x	x	x	x	x			Ürituste korraldajad Võrumaa Spordiliit SA Haanjamaa sport, KOVid	Setomaa Turism, Võrumaa Tursim	
5.4.1.13. Võrokeelse ja setokeelse meedia arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	150 000 aastat			SA Kultuurileht, ERR jt	
5.4.1.14. Võru linna kui lastesõbraliku linna kuvandi tugevdamine.	x	x	x	x						MATA, Võru linn, fondid	SA Võru Kannel, Võru linn	MTÜd, KOV, erasektor, ettevõtjad, haridusasutused, huviharidusasutused, kogukond	
5.4.1.15. Maakonna laulu- ja tantsupeo traditsioonide hoidmine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, ettevõtjad, fondid	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, haridusasutused, huvikoolid, kultuuriasutused	MTÜd, erasektor, kogukonnad, maakonna kollektiivid	
5.4.1.16. Eesti sauna-aasta 2023 läbiviimises osalemine, et tutvustada laiemalt UNESCO vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja kuuluvat Vana-Võromaa suitsusaunakombestikku.	x											MTÜd, erasektor, kogukonnad	
5.4.1.17. Tartu 2024 Euroopa kultuuripealinna projektides osalemine, sh võru- ja seto keele ja kultuuri kasutamine ja propageerimine kultuuripealinna programmis eri sündmustel. Maakonna suuremate spordisündmuste kaasamine.	x									KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus, ettevõtjad, fondid	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	MTÜd, erasektor, kogukonnad, ettevõtjad, korraldajad	
5.4.1.18 Võru maakonna kui laste- ja peresõbraliku maakonna kuvandi tugevdamine, sh brändi loomine.			x	x	x					MATA, KOVid, fondid, erasektor	SA Võrumaa Arenduskeskus	KOV, organisatsioonid, erasektor	
5.5. Kultuuri ja eripära valdkonna investeeringud (maakondliku mõjuga projektid).													
5.5.1. Kubija lauluväljaku heas kasutuskorras hoidmine.	x	x	x	x	x					MATA, Võru linn, maakonna KOVid	Võru linn	KOVid	
5.5.2. Värska laululava kompleksi arendus.		x	x	x						SAP, KOV	Setomaa vald		
5.5.3. Jäähalli rajamise toetamine Võru linna.				x					3 500 000	MATA, KOV, erakapital	Erakapital	KOVid	
5.5.4. Reketialade halli ja väliväljakute rajamine.	x	x	x	x					1 500 000	MATA, KOV, erakapital	Erakapital	KOVid	
5.5.5. Võru kinosali ja blackboxi arendamine.		x	x	x					2 000 000	MATA, Kultuuri-ministeerium, SA Võru Kannel, fondid, KOV	SA Võru Kannel, KOV, erasektor	Kultuuriministeerium, fondid	
5.5.6. Võru Kannel kultuurikeskuse kaasajastamine ja energiatõhususe suurendamine, sh Kandle aia arendamine ja uue lava chitus rekonstrueerimine.	x	x	x	x	x	x			700000 1 300 000	MATA, SA Võru Kannel, KOV, fondid	SA Võru Kannel, KOV	Kultuuriministeerium, fondid	

5.5.7. Vana-Võrumaa keskuse rajamine Võru linna (F. R. Kreutzwaldi 16, muuseum, galerii, Võro Instituut jne).	x	x	x	x					6 000 000	MATA, KOV, fondid	Võru Instituut, Kultuuriministeerium, Võru Linnavalitsus, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid	Võru Instituudi täpsustus: Vastutav organisatsioon laiendada. lisada: Võru LV ja Võrumaa Arenduskeskus; Kaasatavad: Võrumaa omavalitsused
5.5.8. Setomaa muuseumide arendus.	x	x	x	x					500 000	KOV, Kultuuri-ministeerium	Setomaa vald		
5.5.9. Setomaa muuseumide ühishoidla rajamine.		x	x						120 000	Setomaa vald, fondid, riik	Setomaa vald		
5.5.10. Võrumaa Keskraamatukogu I korruse rekonstrueerimine ja sisustamine ning parkla rekonstrueerimine ja laiendamine.	x	x	x	x					40 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn		
5.5.11. Linda Rahvamaja renoveerimine II etapp.		x	x	x					600 000	KOV, fondid	Antsla vald		
5.5.12. Uue-Antsla mõisapargi korrastamise II etapp.		x							500 000	KOV, fondid	Antsla vald		
5.5.13. EELK Urvaste koguduse kiriku rekonstrueerimine.	x	x	x						100 000	EELK Urvaste kogudus/ Muinsuskaitseamet	EELK Urvaste kogudus		
5.5.14. Võru Katariina kiriku rekonstrueerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x	50 000	KOV, fondid	EELK Võru Katariina kogudus		
5.5.15. Värska tervisespordikeskuse arendamine (sh terviseradade ja spordiväljakute arendamine, spordiinventari soetamine).	x	x	x	x	x	x	x	x	50 000	KOV, Eesti Terviserajad, Kultuuriministeerium	Setomaa vald		
5.5.16. Kubija tervise- ja rekreatsioonikeskuse edasiarendamine ning kaasaegse energiatõhususa teenindushoone rajamine (sh reguleeritavate raskustega väljõusaali rajamine).	x	x	x	x	x	x	x	x	1 600 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn, SA Võru Spordikeskus	KOV, RMK, MTÜd	
5.5.17. Võru spordihalli ja staadioni kaasajastamine ning arendamine (sh energiatõhususe parandamine).	x	x	x	x	x				700 000	MATA, SA Võru Spordikeskus, KOV, fondid	SA Võru Spordikeskus	KOVid	
5.5.18. Võru skatepargi edasiarendus (parkuurpark).	x	x	x						75 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn		
5.5.19. Multifunktsionaalse siseskatepargi rajamine Võru linna.	x	x	x	x	x				1 500 000	MATA, Erakapital, KOV, fondid	Erasektor, SA Võrumaa Arenduskeskus	erasektor, KOVid	
5.5.20. Võru jalgpalliklubi kunstmurukattega sisehalli ehitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	1 000 000	MATA, FC Võru Helios, KOV, fondid	FC Võru Helios		
5.5.21. Andsumäe hüppemäe arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	180 000	MATA, KOV, SA Võru Spordikeskus, fondid	SA Võru Spordikeskus		
5.5.22. Vastseliina Piiskoplinnuse arendamine, sh parkla laiendamine ning linnuse ümber loodusraja ja väikese palverännu tee väljaehitamine, mõisapargi arendamine (uute mõisapargi sildade ehitus, kõnniteede ja kõlakoja uuendamine).	x	x	x	x	x	x	x	x	300 000	KOV omafinantseering, fondid, Muinsuskaitseamet, SA, Leader	Vastseliina Piiskoplinnuse SA	KOVid, Prita klooster ja kohalikud ettevõtjad	
5.5.23. Piusa külastuskeskuse ja Muuseumikoopa arendamine sh koobastiku ja kaitsealuste liikide kaitsele kaasa aitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	500 000	KOV omafinantseering, fondid	SA Piusa, Võru vald		
5.5.24. Vastseliina Piiskoplinnuse varemete konserveerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x	1 400 000	Muinsuskaitseamet, fondid, ettevõtjad	Vastseliina Piiskoplinnuse SA	KOV, MTÜd, ettevõtjad	
5.5.25. Haanja puhke- ja spordikeskuse suusatunneli ettevalmistustööd, puhke- ja spordikeskuse peahoone katuse vahetus ning lasketiiru kohtunike maja renoveerimine.	x	x	x	x	x				300 000	Fondid	SA Haanjamäe sport	Ettevõtjad, KOV	
5.5.26. Vabadussõja mälestuskompleksi rekonstrueerimine Võru linnakalmistul.			x	x	x		x	x		MATA, KOVid, Riik, Fondid, annetajad	Võru Linn	KOVid, Riigiasutused	
5.5.27. Investeeringud avalikku ruumi Võrumaa (sh Võru linna) eripära esile toomiseks.	x	x	x	x						MATA, KOVid, Riik, Fondid, annetajad	KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus, erasektor	
5.5.28. Veespordi harrastusvõimaluste loomise ja talispordi hooaega pikendavate tegevuste toetamine (sh jäähall).	x	x	x	x	x		x	x		MATA, KOVid, Riik, Fondid, annetajad	KOVid, erasektor	SA Võrumaa Arenduskeskus, erasektor	

5.5.29. Spordisaali ja ujulaga spordihoone rajamine						x	x	x	x	2 250 000	MATA, Võru linn, fondid	Võru linn		
5.6. Kultuuri ja eripära valdkonna investeeringud (kohaliku mõjuga projektid).														
5.6.1. Urvaste külaeskonna elavdamine ajaloo kaudu.	x		x	x						20 000	Urvaste Külade Selts, EELK Urvaste Kogudus	Urvaste Külade Selts, EELK Urvaste kogudus		
5.6.2. Kolme torni projekt (Antsla linn, Urvaste Ürgorg, Mustjõe).										300 000	KOV, KIK, erakapital	Antsla vald		
5.6.3. Antsla EKB koguduse misjonimaja arendamine Vana-Antslas. Ruumide renoveerimine ja teenuste arendamine. Küttesüsteemi väljaehitamine, katuse ja ruumide remont.	x		x	x						500 000	Antsla EKB kogudus, fondid	Antsla EKB kogudus		
5.6.4. Rõuge kiriku renoveerimine ja Maarja pargi väljaarendamine.	x		x	x		x	x			1 200 000	EELK Rõuge Maarja kogudus, KOV, Samson Himmelstjerna Fond	EELK Rõuge Maarja kogudus		
5.6.5. Rõuge-endise Leerimaja taastamine kogukonnakeskuseks.	x		x	x							Omaosalused- liikmemaksud, fondid	Mägilaste Motoklubi-MTÜ	Rõuge vald	Kogukonnakeskus on valminud.
5.6.6. Roosa kiriku hoone renoveerimine.	x		x	x		x	x			500 000	EELK Vana Roosa Jakobi kogudus, KOV	EELK Vana Roosa Jakobi kogudus		
5.6.7. Rõuge valla mänguväljakute rajamine ja arendamine.	x		x	x		x	x			300 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
5.6.8. Motospordiradade arendamine.	x		x	x						70 000	KOV, fondid	Piirkondlikud MTÜd		
5.6.9. Seto Talumuseumi hoonete ja Seto Tsäimaja rekonstrueerimine.	x		x	x		x		x	x	450 000	KOV, Piiriveere Liider, Setomaa programm, PEEK	Setomaa vald		
5.6.10. Terviseradade ning spordi- ja külaplatside parendamine ja ehitus.	x		x	x		x				100 000	SAP, KOV, Kultministeerium	Setomaa vald, KOV	MTÜd	
5.6.11. Looduskaitsealal paiknevate objektide ja hoonete rekonstrueerimise toetamine.	x										KOV, fondid	KOVid		
5.6.12. Muinsuskaitsealal paiknevate ning muinsuskaitse all olevate objektide ja hoonete rekonstrueerimise toetamine.	x		x	x		x		x	x	410 000	KOV, fondid	KOVid	Erasektor	
5.6.13. Võru linna pallimängude väliväljakute rekonstrueerimine ja uute rajamine.	x		x	x		x			x		KOV, fondid	Võru linn	Spordialade esindajad	
5.6.14. Võru vanalinna (sh muinsuskaitseala) arendamine.	x		x	x		x	x				KOV, fondid, erasektor	Võru linn	Erasektor, elanikud	
5.6.15. Vastseliina-rahvamaja-kaasajastamine, sh-ventilatsioonisüsteemi-ehitamine-Kultuurihoonete ajakohastamine.								x	x	150 000	KOV, fondid	Võru vald		
5.6.16. Vastseliina Piiskopilinnuse kompleksi Sepikoja renoveerimine, uute ekspositsioonide loomine, väliköögi ehitamine, endise Piiri kõrtsi hoone köögi uuendamine	x		x	x		x		x	x	650 000	Fondid, ettevõtjad, Vastseliina Piiskopilinnuse SA, EST-RUS programm, Muinsuskaitseamet	Vastseliina Piiskopilinnuse SA	MTÜd, ettevõtjad, KOV	
5.6.17. Digikinode uuendamine.	x		x	x		x					KOV, fondid	KOVid		
5.6.18. Võru valla mänguväljakute, spordiplatside, staadionide, puhkealade, matkaradade kaasajastamine ja loomine.	x		x	x		x		x		200 000	KOV, fondid	Võru vald		
5.6.19. Vastseliina Spordikeskuse hoone rekonstrueerimine.						x		x	x	23000-120 000	KOV, fondid, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	
5.6.20. Vastseliina multifunktsionaalse spordiväljaku arendamine.	x		x	x		x		x		200 000	KOV, fondid, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	
5.6.21. Tamula paadikuur sõudmise ja aerutamise arendamiseks.									x		Fondid, MTÜd	MTÜd		
6. Taristu ja looduskeskond														
Eesmärk 6.1. Maakonnas on head ühendused ja teedevõrk.														
Tegevussuund 6.1.1. Ühenduste parendamine erinevate transpordiliikide vahel (teed, kergliiklusteed, ühistransport, raudteetransport). Rongidele ettevedu.														
6.1.1.1. Maakonna teede (sh kergliiklusteede) remont ja ehitus.	x		x	x		x		x	x		KOV, riik, fondid	KOVid		
6.1.1.2. Kergliiklusteede võrgustiku arendamine, sh ehitus ja rekonstrueerimine, rattaparklate rajamine, istepinkide paidaldamine jne.	x		x	x		x		x	x		MATA, KOV, riik, fondid	KOVid	KOVid, erasektor, MTÜd	
6.1.1.3. Võru linna läbivate transiiditeede rekonstrueerimine (sh kergliiklusteede ehitus Tallinna mnt, Liitva, Võlsi jne).	x		x	x		x		x	x		MATA, KOV, riik, fondid	Võru linn		
6.1.1.4. Avalike parkimiskohtade loomine Võru linna.	x		x	x		x					KOV, riik, fondid	Võru linn		
6.1.1.5. Kergliiklusteede ehitamine (Antsla-Vana-Antsla, Kuldre-Uue-Antsla, Veski tn rek ja kergtee)."	x			x		x					KOV, fondid	Antsla vald		

6.1.1.6. Kasumetsa Terviseraja, teviklik arendamine.			x	x	x	x			100 000	KOV, fondid	Antsla vald		
6.1.1.7. Rõuge vallas kergliiklusteede võrgustiku väljajhitamine.	x	x	x	x	x				500 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
6.1.1.8. Setomaa valla kergliiklusteede ehitamine. (Obinitsa, Mikitamäe, Värskä).	x	x	x	x	x				30 000	KOV, fondid	Setomaa vald		
6.1.1.9. Üldkasutatavate ujumis- ja kalastuskohtade ning rannaalade korrastamine.	x	x	x	x	x					KOV, fondid	Rõuge vald		
6.1.1.10. Võru valla kergliiklusteede ehitamine (I-prioriteediga Kääpa-Võru; II-prioriteediga Võlvi-Võru; III-prioriteediga Vastseliina aleviku sisene, Väimela kergliiklustee kutsehariduskeskuse õppehoonete vahel I prioriteediga Vastseliina alevikusisese kergliiklustee rajamine; II prioriteediga Lasva kaupluse juurest Pindi kirikuni kergliiklustee/terviseraja rajamine; III prioriteediga Osula-Sõmerpalu kergliiklustee/terviseraja rajamine; IV prioriteediga Väimela kergliiklustee rajamine EWERSi õppehoonete vahel).	x	x	x	x	x	x			4740000; 500 000	KOV, fondid	Võru vald		
6.1.1.11. Võru linna tänavate ning kergliiklusteede ehitamine ja rekonstrueerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x	5 412 276	MATA, KOV, fondid	Võru linn		
6.1.1.12. Kergliiklusteede ehitus vastavalt Võru ja Põlva maakonnaplaneeringutele 2030+.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, riik, fondid	KOVid	Maanteeamet	
6.1.1.13. Elektriutode laadimistaristu arendamine ja selle toetamine.	x	x	x	x	x			x		KOV, riik, fondid	KOVid, erasektor	KOVid, erasektor	
6.1.1.14. Üldkasutatavate ujumis- ja kalastamiskohtade ning rannaalade korrastamine ja uute loomine (juurdepääsuteed, purded, päästevahendid, rannavalve platvormid jms.).	x	x	x	x	x	x			120 000	KOV, fondid	Võru vald		
6.1.1.15. Võru valla veekogude ja rannaalade korrashoidmine ja tervendamise sh Tsopa/Põrmujärve tervisliku seisukorra parendamine.	x	x	x	x	x	x				KOV, fondid, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	Võru vald, kolmas sektor	
6.1.1.16. Liikuvuse ja liiklusega seotud uuringute läbiviimine.		x	x	x	x	x				KOV, fondid	KOVid,	Organisatsioonid ja erasektor	
Tegevussuund 6.1.2. Teede asfalt- ja mustkatte alla viimine.													
6.1.2.1. Teede asfalt- ja mustkatte alla viimine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, riik, fondid	Riik		
6.1.2.2. KOV-de teede, tänavate ja sildade seisundi parendamine ning mustkatete ehitus.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, riik, fondid, erasektor	KOVid, riik		
Tegevussuund 6.1.3. Kruusakattega riigimaanteed osakaalu vähendamine- mustkatte alla viimine.													
6.1.3.1. Kruusakattega riigimaanteed osakaalu vähendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, fondid	Riik		
Tegevussuund 6.1.4. Kvaliteete ja tarbijate vajaduste vastava internetiühenduse ja mobiilside arendamine.													
6.1.4.1. "Viimase miili" projekti rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, erasektor	Elektrilevi, MTÜ Eesti Andmesidevõrk, Eesti Andmesidevõrgu AS		
6.1.4.2. Ettevõtete taristu toetusprogrammi käivitamine.	x	x	x	x	x	x	x			Riik, fondid	Riik		
6.1.4.3. Haridusasutuste internetiühenduse ja kohtvõrkude ning IKT vahendite kaasajastamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, riik, fondid	KOVid		
Tegevussuund 6.1.5. Maakonnaülese, maakondade vahelise ja rahvusvahelise koostöös taristu arendamine.													
6.1.5.1. Maakonnatäse ja rahvusvahelise koostöö arendamine. Maakondade vaheline koostöö hõlmab peamiselt transporti (ühenduvuse parendamiseks) ning ühist mainekujundust ja turismivaldkonna arendamist.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, erasektor			
Tegevussuund 6.1.6. Valga-Koidula raudtee suurem kasutus reisijate- ja kaubaveol.													
6.1.6.1. Valga-Koidula raudtee suurem kasutus reisijate- ja kaubaveol.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, erasektor	Eesti Raudtee	AS Operail, Elron, ettevõtjad	
6.1.6.2. Raudteeliikluse arendamine ja Koidula-Valga raudtee trassi rekonstrueerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik	Eesti Raudtee		
6.1.6.3. Kiire reisirongühendus Tartu, Tallinna ja Riia. Võru - Põlva raudteetrassi rajamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, riik, fondid			
6.1.6.4. Koidula Raudteejaama ja Piirijaama vahelise kõnnitee rajamine.				x	x			x		Riik, erasektor	Transpordiamet		
Eesmärk 6.2. Keskkonnahoid ja ressursside säästlik kasutamine (sh põhjavee kaitse, jäätmehooldustaristu ja jäätmete töötlemise arendamine) ja maavarade säästlik kasutamine.													
Tegevussuund 6.2.1. Keskkonna hoidmine Võru maakonna looduskeskonda ning ressursse väärtustavate, väärimdavate ja innovatiivsete lahenduste osakaalu kasv.													
6.2.1.1. Kestliku Võru linna visioon 2050 rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid	Võru linn		
6.2.1.2. Ühisveevärgi ja ühiskanalisatsioonitaristu arendamine vastavalt omavalitsuste arengudokumentidele.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, vee-ettevõtted	Vee-ettevõtted, KOV		
6.2.1.3. AS Võru Vesi investeringute strateegia 2025-2029 rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		AS Võru Vesi, KOVid, fondid, KIK, erasektor	AS Võru Vesi	KOVid, erasektor	

6.2.1.4. Võru linna ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava rakendamine ja seire.	x	x	x	x	x	x	x	x	ÜVKA	MATA, KIK, RTK, fondid, KOV, AS Võru Vesi	AS Võru Vesi, Võru linn	KOV	
6.2.1.5. Võru valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava rakendamine ja seire sh Parksepa Männi tänava ja Väimela Põllu tänava sadevee kanalisatsiooni ehitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	ÜVKA	MATA, KIK, RTK, KOV, fondid, VAKS OÜ, AS Võru Vesi	AS Võru Vesi, Võru vald	KOV	
6.2.1.6. Setomaa valla vee- ja kanalisatsioonüsteemide rekonstrueerimine ja ehitamine (Lütübnitsa, Pedaja tn Värskas, Vööpsu, Värskas puhasti rekonstrueerimine).	x	x	x	x				x	1 350 000	KOV, fondid	Emajõe Veevärk, Setomaa vald, piirkondlik vee-ettevõtte		
6.2.1.7. Rõuge valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava rakendamine ja seire.	x	x	x	x	x	x	x		ÜVKA	MATA, KIK, RTK, KOV, fondid, AS Võru Vesi, Rõuge Kommunaalteenus OÜ	AS Võru Vesi, Rõuge Kommunaalteenus OÜ	KOV	
6.2.1.8. Antsla valla ühisveevärgi- ja kanalisatsiooni arendamise kava rakendamine ja seire.	x	x	x	x	x	x		x	ÜVKA	MATA, KIK, RTK, KOV, fondid, AS Võru Vesi	AS Võru Vesi	KOV	
6.2.1.9. Jääkreostuse, kasutusest väljas olevate ohtlike ehitiste ja rajatiste likvideerimine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, omanikud	KOV, omanikud		
6.2.1.10. Võru maakonna jäätmekava rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, jäätmevaldajad	KOVid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus	
6.2.1.11. Liigiti kogutavate ja biolagunevate jäätmete taristu arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, jäätmevaldajad	Jäätmevaldajad, KOV		
6.2.1.12. Võru jäätmekestuse arendamine.	x	x	x	x						MATA, KIK, fondid, KOV, Võru Jäätmekestus	Võru Jäätmekestus		
6.2.1.13. Antsla jäätmejaama arendamine (kompostimisväljaku väljaehitamine, võimaluste loomine taaskasutuse edendamiseks).		x	x						200 000	KIK, KOV, MATA	Antsla vald		
6.2.1.14. Jäätmete kogumine ning jäätmekäitluse- ja veo korraldamine ning ajakohastamine.	x	x	x	x						Maakonna KOVid, KIK	Maakonna KOVid	SA Võrumaa Arenduskeskus	
6.2.1.15. Võru linna haljastusjäätmete kompostimisväljaku arendamine (sh tehnika soetamine).	x	x	x	x					200 000	KOVid, MTÜd, fondid, erasektor	Võru linn		
6.2.1.16. Jäätmete liigiti kogumise taristu arendamine sh Vastseliina keskkonnajaaam.		x	x	x	x	x			200000 ;575 000	KOV, fondid	Võru vald		
Tegevussuund 6.2.2. Maastikumustri säilitamine, looduslike maastike, ristipuude ja muude looduslike pühapaikade hoidmine.													
6.2.2.1. Looduslike ujumiskohtade (järvede) tervendamine. Paraneb järvede Boose Suurjärv, Nässmetsa järv, Vana-Antsla Ülemine järv ja Tsooru järv looduslik seisund ning kasvab kasutus rekreatiivsetel eesmärkidel.		x	x						100 000	KOV, fondid	Antsla vald		
6.2.2.2. Koreli oja seisundi parandamine ja setetest puhastamine ning rohekoridori arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	510 000	MATA, KOVid, fondid, erasektor	KOVid, fondid, erasektor	KOVid	
6.2.2.3. Vanajõe ala arendus.	x	x	x	x	x	x	x	x	30 000	MATA, KOV, fondid	Võru linn	KOVid	
6.2.2.4. Üldkasutatavate ujumis- ja kalastuskohtade ning rannaalade korrastamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid	Rõuge vald, Setomaa vald, Antsla vald		
6.2.2.5. Kasumetsa Terviseraja, teviklik arendamine.			x	x	x	x			100 000	KOV, fondid	Antsla vald		
Tegevussuund 6.2.3. Ettevõtete taristu toetusprogrammide käivitamine.													
6.2.3.1. Ettevõtete taristu toetusprogrammi käivitamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, riik, fondid			
Tegevussuund 6.2.4. Hajaasustuses veevarustuse ja kanalisatsiooni võimaluste loomine.													
6.2.4.1. Olemasolevate tuletõrje veevõtukohtade arendamine Rõuge vallas.	x	x	x	x	x	x			50 000	KOV, fondid	Rõuge vald		
6.2.4.2. Võru vallas tuletõrje veevõtukohtade ehitamine.	x	x	x	x	x	x	x		400000 ; 60 000	KOV, fondid	Võru vald		
6.2.4.3. Setomaa vallas tuletõrje veevõtukohtade ehitamine ja arendamine.	x	x	x	x	x					KOV, fondid	Setomaa vald		
6.2.4.4. Hajaasustusesvee- ja kanalisatsiooni võimaluste loomine, toetusmeetmed.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, riik	KOVid		
6.2.4.5. Tuletõrje veevõtukohtade rajamine Antsla vallas.	x	x	x	x						KOV, fondid	Antsla vald		
Tegevussuund 6.2.5. Sademevee nutikad lahendused.													
6.2.5.1. Sadevee-, maaparandussüsteemide arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, vee-ettevõtted, omanikud	Vee-ettevõtted, KOV, omanikud		
6.2.5.2. Meetmed üleujutusohus olevate piirkondade probleemide lahendamiseks.	x	x	x	x	x	x	x	x	1000000	MATA, Maakonna KOVid, KIK	Maakonna KOVid		

Eesmärk 6.3. Maakonnas on suurenenud taastuvate energiaallikate kasutamine ning paranenud energiasäästlikkus.													
Tegevussuund 6.3.1. Taastuveneergetika laiem kasutuselevõtt.													
6.3.1.1. Soodustada hajaasustusega piirkonnas majapidmistele/kodude üleminekut alternatiivsetele taastuvatele energiaallikadele.	x	x	x	x	x	x	x	x			KOVid	MKM	
6.3.1.2. Setomaa munitsipaalobjektidele päikesepaneelide rajamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	50 000	KOV, fondid, piirkondlikud energiaühistud	Setomaa vald		
Tegevussuund 6.3.2. Uuenduslike energia- ja keskkonnakasutuse põhimõtete rakendamine.													
6.3.2.1. Keskkonnakaitse- ja energiasäästu-propageerimine ning energiasäästule-orienditeeritud meetmete rakendamine. Energiasäästu propageerimine ning energiatõhususe edendamisele ja kasvuhoonegaaside heitkoguste vähendamisele orienteeritud meetmete rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x	100 000	KOV, fondid	KOVid		
6.3.2.2. Avalike ja munitsipaalhoonete rekonstrueerimine ja energiasäästlikkuse tõstmine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid	KOVid		
6.3.2.3. Hoonete energiasäästu suurendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, omanikud	Omanikud		
6.3.2.4. Kaugküttesüsteemide energiatõhususe tõstmine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, omanikud	Kaugkütte teenusepakkujad	KOV	
6.3.2.5. Rõuge katlamaja rekonstrueerimine ja küttelehenduste kaasajastamine.	x	x	x	x	x				500 000	KOV, fondid	OÜ Rõuge Kommunaal	Rõuge vald	
6.3.2.6. Võru valla külates ja alevikes tänavavalgustuse uuendamine ja laiendamine.	x	x	x	x	x	x			400000; 200 000	KOV, fondid	Võru vald		
6.3.2.7. Omavalitsuste kaugkütte arengukavade elluviimine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV, teenuse pakkujad	Teenusepakkujad, KOV		
6.3.2.8. Võru linna soojusmajanduse arengukava 2016-2027 rakendamine ja seire.	x	x	x	x						AS Danpower Eesti, KOV, fondid	AS Danpower Eesti		
6.3.2.9. Väimela Tervisekeskuses teenuste arendamine sh ligipääsetavuse nõuete tagamine ja hoone energiatõhusaks rekonstrueerimine.		x	x	x	x				650 000	KOV, fondid	Võru vald		
6.3.2.10. Tänavavalgustuse kaasajastamine ja laiendamine vastavalt omavalitsuste arengudokumentidele.	x	x	x	x	x	x	x	x		KIK, fondid, KOV	KOV, teenusepakkujad		
6.3.2.11. Meetmete rakendamine kliimamuutustega kohanemise ja katastroofiriski ennetamiseks ning vastupidavusvõime edendamiseks.		x	x	x	x	x				KOV, fondid	KOVid		
Tegevussuund 6.3.3. Energia kättesaadavuse tagamine.													
6.3.3.1. Energia kättesaadavuse tagamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad		
6.3.3.2. Võrkude läbilaskvõime suurendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad		
6.3.3.3. Taastuvenergia tootmisvõimekuse kasvatamine, et vähendada sõltuvust taastumatutest/fossiilsetest energiaallikatest.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad		
Eesmärk 6.4. Inimeste erinevaid vajadusi arvestav ning ühiskonna sidusust ja turvatunnet tagav avalik ruum.													
Tegevussuund 6.4.1. Piirkonna-, kohalike- ja lähikeskuste teenuste võrgustiku arendamine.													
6.4.1.1. Piirkonna, kohalike ja lähikeskuste võrgustiku arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOV, fondid	Riik, KOV, SA Võrumaa Arenduskeskus		
Tegevussuund 6.4.2. Võru linna kui maakondliku keskuse arendamine.													
6.4.2.1. Võru linna kui maakondliku keskuse arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		MATA, Riik, erasektor, KOVid	Võru linn, SA Võrumaa Arenduskeskus	KOVid	
Tegevussuund 6.4.3. Elutähtsate teenuste tagamine ja arendamine.													
6.4.3.1. Kriisiolukordadeks valmisoleku suurendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOVid, MTÜd, fondid, erasektor	KOVid, MTÜd, fondid, erasektor	KOVid, MTÜd, fondid, erasektor	
6.4.3.2. Ühistranspordisüsteemi vastavusse viimine elanike liikumisvajadustega.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOV	MTÜ Kagu Ühistranspordikeskus		
6.4.3.3. Räpina mnt 20a territooriumile treening- ja kriisiennetuskeskuse rajamise toetamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Riik, KOVid, fondid	Siseministeerium	KOVid	
Tegevussuund 6.4.4. Riiklike struktuuride (ametid, inspeksioonid, kaitsevägi, Kaitseliit jne) kohalolu tagamine maakonnas.													
6.4.4.1. Riiklike struktuuride (ametid, inspeksioonid, kaitsevägi, Kaitseliit jne) kohalolu tagamine maakonnas.	x	x	x	x	x	x	x	x			Riik	KOVid	
Tegevussuund 6.4.5. Avaliku ruumi arendamine.													
6.4.5.1. Liigirikkuse suurendamine linnakeskonnas.	x	x	x	x						KOV, fondid	Võru linn		
6.4.5.2. Autotranspordile alternatiivsete liikumisvõimaluste propageerimine ja vastava taristu arendamine Võru linnas.	x	x	x	x					75 000	KOV, fondid	Võru linn		
6.4.5.3. Elamupiirkondadesse avalike märguväljakute rajamine.	x	x	x	x					350 000	KOV, fondid, erasektor	Võru linn, erasektor		

Eesmärk 6.5. Maakondliku energia ja kliimakava eesmärkide rakendamine												
Tegevussuund 6.5.1. Taastavenergia tootmisvõimekuse kasvamine, selleks vajalik võrkude läbilaskevõime ja taastavenergia tarbimise osakaalu suurendamine, et tõsta energiapuudust ning vähendada sõltuvust taastumatutest fossiilsetest energia												
6.5.1.1. Taastavenergia tootmisvõimekuse kasv ja võrkude läbilaskevõime tagamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad
Tegevussuund 6.5.2. Hoonete energiatõhususe suurendamine, mis tagatakse kortermajade ja avaliku sektori hoonete rekonstrueerimisega ja energiatõhusamaks muutmisega.												
6.5.2.1. Hoonete energiatõhususe suurendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad
Tegevussuund 6.5.3. Transpordi vajaduspõhise taristu ja korralduse arendamine. Selleks arendatakse ja rekonstrueeritakse teede- ja raudteetaristust ning viiakse läbi vajaduspõhise transpordi arendustegevusi.												
6.5.3.1. Transpordi vajaduspõhise taristu ja korralduse arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			Riik, KOVid, fondid	Riik, KOV, teenusepakkujad
7. Maine valdkond												
Eesmärk 7.1. Maakonna maine ja kommunikatsioonialane tegevus on süsteemne												
Tegevussuund 7.1. Organisatsioonidevaheline koostöö.												
7.1.1. Võru maakonna maine tõõrühma loomine (SA Võrumaa Arenduskeskuse ja KOV-ide kommunikatsioonispetsialistid).	x										SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	
7.1.2. Võru maakonna kommunikatsioonistrateegia pidev kooskõlastamine ja ajakohastamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	
7.1.3. Turundustegevuste pidev kaasajastamine maakonna omavalitsustes.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	Koostõõs õlikoolidega
7.1.4. Koostõõ arendamine teiste Kagu-Eesti maakondadega.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	Valgamaa Arenduskeskus, Põlvamaa Arenduskeskus
7.1.5. Maakonna tuntuse suurendamine luues kahel kultuuriruumil tugineva maakonna identiteedi.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	Maakonna eraisikud, ettevõtted, organisatsioonid
7.1.6. Kokkulepete tegemine, mis piirkonnad ja inimgrupid on maakonna peamised kommunikatsiooni ja turunduse sihtrõõhmad.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	Koostõõs õlikoolidega
Tegevussuund 7.2. Võru maakonna maine seire.												
7.2.1. Maineuuringute koostamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	Koostõõs õlikoolidega
7.2.2. Õõhtlustatud meetodil pidev meediamonitoring ja sotsiaalmeedia seire.	x	x	x	x	x	x	x	x		KOV, fondid, riik	SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid	
Tegevussuund 7.3. Kõõneisikute ja organisatsioonide strateegiline kaasamine piirkonna mainetegevustesse.												
7.3.1. Võru maakonna maine põõhisõõnumite lõõimimine organisatsioonide turundusse.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, Maakonna KOVid, kohalikud ettevõtted, organisatsioonid ja kogukonnad	Maakonna eraisikud, ettevõtted, organisatsioonid
7.3.2. Kõõneisikute arvu kasvamine ja maakonna põõhisõõnumite võõimestamine kogemuspõõhiselt.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus, maakonna KOVid, partnerid	Maakonna eraisikud, ettevõtted, organisatsioonid
8. PATEE tegevussuunad												
8.1. Võru maakonna turismi arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	Võrumaa Tursimiliit kultuuri- ja spordi esindajad, ettevõõtjate esindajad
8.2. Toiduvõõrgustiku arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	Võrumaa Talupidajate Liit

8.3. Puiduklastri arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	Kagu-Eesti Puiduklaster	
8.4. Noorte omaalgatuse ja ettevõtlikkuse arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x			SA Võrumaa Arenduskeskus	Maakonna haridusasutused, turismiarendajad, kultuuri- ja spordi esindajad, ettevõtjate esindajad	
8.5. Võru maakonna mainekujundus.	x	x	x	x	x	x	x				SA Võrumaa Arenduskeskus	Maakonna KOVid, haridusasutused, turismiarendajad, kultuuri- ja spordi esindajad, ettevõtjate esindajad	
9. PEEK tegevussuunad													
9.1. Kood/Võru programmeerimiskooli rajamine ja IT-valdkonna edendamine.	x	x	x	x	x		x	x	3 199 125	KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	MTÜ Tuleviku Tehnoloogiaharidus, MTÜ Võru HUUB, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	
9.2. Lõuna-Eesti aiasaaduste väärindamiskeskuse väljaarendamine.	x	x	x				x	x	4 000 000	KOV, partnerid, PEEK, MATA,	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	OÜ Aiasaaduste väärinduskeskus, Võrumaa Talupidajate Liit, Setomaa vald	
9.3. Kagu-Eesti ettevõtluse ökosüsteemi arendamine.	x	x	x				x	x	5 082 445	KOV, partnerid, PEEK, MATA	TSEENTER, SA Võrumaa Arenduskeskus	Kagu-Eesti Puiduklaster, Kagu-Eesti Innovatsioonikeskus, Võrumaa Haridus- ja Tehnoloogiakeskus EWERS	
9.4. Võru spaa ja vabaajakeskuse arendamine.	x	x	x							KOV, partnerid, PEEK	KOVid , SA Võrumaa Arenduskeskus	Projekti partnerid	
9.5. Lõuna-Eesti ettevõtlikud noored.	x	x	x	x			x	x	3 462 885	KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVid , SA Võrumaa Arenduskeskus	Lõuna-Eesti MARO-d	
9.6. Võrusoo tööstusala II etapi arendus.		x	x	x	x		x	x	1 750 000	PEEK, MATA, Võru linn, fondid	Võru linn		
9.7. Kagu-Eesti tööstusala arendamine.		x	x	x			x	x		PEEK, MATA, KOVid, fondid, partnerid	Kagu-Eesti maakondade MAROd	KOVid, partnerid	
9.8. Maratnurga tööstusala arendamine.		x	x	x					1 000 000	PEEK, MATA, Antsla vald, fondid	Antsla vald		
9.9. Kultuuriturismi marsruudi arendamine- "Setomaa ja Vana-Võromaa Kirärvüü".		x	x	x	x		x	x	4 000 000	KOV, partnerid, PEEK, MATA	KOVid, SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Tartumaa Turism, UMA MEKK (Võrumaa Talupidajate Liit), MTÜ Seto Kõük, SA Võru Instituut, turismiettevõtjad	
9.10. Lõuna-Eesti turismi ühisturundus.		x	x	x	x		x	x		KOV, partnerid, PEEK, MATA	SA Tartumaa Turism	KOVid, MAROd, SA Võrumaa Arenduskeskus, turismiettevõtjad	
10. Kagu-Eesti programmi tegevussuunad													
10.1 Spetsialistide toetusprogramm.										Kagu-Eesti programm	KOVid		
10.2. Mainekava tegevused.	x	x	x	x	x	x	x	x		Kagu-Eesti programm	Arenduskeskused		
10.2.1. Puhketurism.	x	x	x	x	x	x	x	x		Kagu-Eesti programm	SA Valgamaa Arenguagentuur	SA Põlvamaa Arenduskeskus, SA Võrumaa Arenduskeskus	

10.2.2. Kaugtöövõrgustik Kupland.	x	x	x	x	x	x	x	x		Kagu-Eesti programm	SA Põlvamaa Arenduskeskus	SA Valgamaa Arenguagentuur, SA Võrumaa Arenduskeskus	
10.2.3. Investeeringute kaasamine ning tööstusalade turundus ja arendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Kagu-Eesti programm	SA Võrumaa Arenduskeskus	SA Valgamaa Arenguagentuur, SA Põlvamaa Arenduskeskus	
11. Setomaa programmi rakendamine													
11.1. Setomaa programmi rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Setomaa programm	SA Võrumaa Arenduskeskus		
11.2. Noored Setomaale programmi arendus	x	x	x	x	x	x	x	x			Setomaa vald, SA Võrumaa Arenduskeskus, ministeerium		
12. Pärimuskultuuri programmide rakendamine													
12.1. Setomaa pärimuskultuuri programmi rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Eesti Rahvakultuuri Keskus, Kultuuriministeerium	Eesti Rahvakultuuri Keskus		
12.2. Vana-Võromaa pärimuskultuuri programmi rakendamine.	x	x	x	x	x	x	x	x		Eesti Rahvakultuuri Keskus, Kultuuriministeerium	Eesti Rahvakultuuri Keskus		

Kasutatud lühendid:
KOV- kohalik omavalitsus
MTÜ- mittetulundusühing
PPA- Politsei- ja Piirivalveamet
MATA- maakonna arengustrateegia elluviimise toetusmeede
ANDRAS- Eesti täiskasvanute koolitajate assotsiatsioon
HTM- Haridus- ja Teadusministeerium
MKM- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
RaM- Rahandusministeerium
KaM- Kaitseministeerium
REHO- regionaalhalduse osakond
MARO- maakondlikud arendusorganisatsioonid
TIK- turismiinfo keskus
EAS- Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
ERR- Eesti Rahvusringhääling
IVEK- Ida-Viru Ettevõtluskeskus
ENTK- Eesti Noorsootöö Keskus
ENL- Eesti Noortühenduste Liit
KIK- Keskkonnainvesteeringute Keskus
SAP- Setomaa arengu programm
RMK- Riigimetsa Majandamise Keskus
KIVA- Kiusamisvaba Kool
TAI- Tervise Arengu Instituut
RTK- Riigi Tugiteenuste Keskus
OSKA- Tööjõuvajaduse seire- ja prognoosisteesm
HARNO- Haridus- ja Noorteamet
JUHAN- Täienduskoolituste infosüsteem